

זוכה פרס ישראל

הקאמר
התיאטרון של תל-אביב

אותנו

מאת ויליאם שקספיר

תרגום: אלי ביזיאוי | בימוי: עידר רובינשטיין

אותלו

מאת ויליאם שקספיר

תרגום אלי ביז'אווי
בימוי עירד רובינשטיין
תפאורה ותלבושות פולינה אדמוב
מוסיקה רועי ירקוני
תאורה אבי יונה בואנו (במבי)
תנועה עמית זמיר
שפה ודיבור אסי אשד
ערבית ותרגומים לערבית עבד נאטור
עוזרת במאי לירון דן

משתתפים:

אותלו עמוס תמס
יאגו רמי ברוך
דסדמונה אביגיל הררי
אמיליה אנדריאה שוורץ / שרה פון שוורצה
קאסיו שלומי ברטונוב
רודריגו נדב אסולין
ברבאנציו יגאל זקס
ביאנקה ירדן ברכה
לודביקו טל וייס
מונטאנו שגיאה הלפרין

פסקול:

אבי בללי קולות
עומר הרשמן גיטרות, עוד
יוחאי כהן "שיר הקנאה": שירה בערבית
מרוקאית, תרגום ומנגינה
דביר זילברשטיין "זהו דינה" לחן והקלטה
אייל שינדלר מיקס

מנהלת ההצגה הלית זיו-הדס-פארי
מנהל הבמה משה וקנין
תאורן יוסי הררי
סאונד אייל ריכשטט
הלבשה אליני רושה גזית
אבזרים חנה נחמד
איפור כל המחלקה
בניית התפאורה דודי בית מלאכה

מחלקות הייצור של הקאמרי להצגה זו:
תפאורה ובמה: ג'קי חן, יואב ויס
תלבושות ומתפרה: הדס אבנרי, אביב רון, מיכאל צ'בן
אבזרים: אורלי שנברגר, נטשה מנטל,
שרי גוליאט
איפור: רנה שפיר, לרה גולומב, מיכל שביט,
מיכל עשת, אירה סימנובה
פאות: מלאני קפלן, לנה פרגמן, נטשה
אוסמולובסקי, טניה רוזנשטיין, אירנה סגל

עריכת התוכניה: רבקה משולח
עיצוב התוכניה: פרסום מכטינגר
צילום השער: גבריאל בהרליה
צילומים: רדי רובינשטיין

הצגה ראשונה: 16.3.18
משך ההצגה: כשעתיים ו-15 דקות כולל הפסקה.

תודה לאלונה אולשנסקי-גפן
על עזרתה הרבה להפקה

שרה פון שוורצה

אותלו

אותלו, מפקד הצבא הבכיר, גבר שחור, מתאהב בדסדמונה לבנת העור. הנישואים המעורבים מעוררים סערת רגשות וקנאה בוערת. יאגו, שלישו הצבאי הבוגדני של אותלו, משכנע אותו בעקשנות ובעקביות שדסדמונה בגדה בו. בסערת רוחו הפגועה, אותלו רוצח את דסדמונה ומתאבד. אהבה גדולה הופכת בגלל מזימה זדונית ושקרית לרצח במשפחה. הטרגדיה המשפחתית של אותלו מעלה את התופעות האנושיות הנצחיות בכל הזמנים: גזענות, אהבה, קנאה ובגידה.

הפקות "אותלו" בישראל

אופרה ארץ-ישראלית, מוסיקה: ג'וזפה ורדי
ליברית על-פי שקספיר, תרגום מצרפתית: ישראל דושמן, ניצוח: מרדכי גולינקין
האופרה פעלה מ-1923 עד 1948
תיאטרון עברי חיפה, 1936 בימוי: בנו פרנקל, תרגום: יצחק סלקינסון
תיאטרון אהל 1947, בימוי, עיבוד ומשחק: אברהם שקלרש [מונדורמה]
תרגום: יצחק סלקינסון
הבימה התיאטרון הלאומי 1950, בימוי: יוליוס גלנר, תרגום: נתן אלתרמן
הבימה התיאטרון הלאומי 1966, בימוי: פטריק דרומגול, תרגום: נתן אלתרמן
הקאמרי התיאטרון של תל אביב 1980, בימוי: היי קיילוס, תרגום: נתן אלתרמן
הבימה התיאטרון הלאומי 1992, תרגום: נסים אלוני, בימוי: גדליה בסר
תיאטרון חיפה: 1998, תרגום: נסים אלוני, בימוי: יוסי פולק
אותלו בקיסריה 2001, מאת ורדי עפ"י שקספיר
בימוי: עמרי ניצן, ניצוח: אשר פיש
תיאטרון החאן - 2007, תרגום: נסים אלוני, עיבוד ובימוי: מיכאל גורביץ'
תיאטרון גשר 2015, תרגום: דורי פרנס, בימוי: לנה קריינדלין
ליקט וערך יורם אמיר מנהל ארכיון הקאמרי

עמוס תמס, רמי ברוך

גיהנום בתוך הגולגולת עירד רובינשטיין, במאי ההצגה

"ועכשיו תוכלי בבקשה להשאיר אותי רגע עם עצמי?" מבקש אותו מדסדמונה, אך למעשה נותר עם יאגו. לאחר מכן מבקש אותו מיאגו "דבר אליי כמו אל המחשבות שלך". יאגו מקבל מקום של כבוד בתוך ראשו של אותו. הוא חודר פנימה, מטיל פצצה וסוגר את כל פתחי המילוט. מאוד מוקדם בתהליך החזרות הבחנו שהשניים הם כמו שני הצדדים של אותו מטבע, עד לתחושה שאולי מדובר באותו אדם. האם במקרה "יאגו" דומה להפליא ל"אגו"? שניהם לוקים בקנאה, שניהם סובלים מרגשי נחיתות, שניהם טוטאליים. הדואליות הזו היא בסיס הסיפור מבחינתי. אנחנו פוגשים את יאגו בתחילת המחזה כאדם שכל הסובבים אותו מדברים בשבחי יושרו, אולם לנו הקהל, הוא מגלה שהקנאה כבר השחיתה בו את כל הטוב - נותרה רק המעטפת. יאגו לא ממציא באותלו את המחלה, הוא מעביר לו מחלה בה הוא נגוע בעצמו, מה שמוגדר ברפואה - "patient zero" החולה המקורי המתחיל את המגיפה.

בהפקה שלנו יאגו מלוהק למעלה מכפי גילו המקורי, בחרנו לפתוח את הסיפור עם דבריו של יאגו על משרתים מסורים שהקדישו חייהם לאדון, אולי למדינה, וכאשר הזדקנו - נזרקו לגורלם. זה עזר לנו להגדיר את יאגו כלוחם ותיק הסובל (מבחינתו בכל אופן) מאפליה גילאית. הוא נחוש לתקוף את המנגנון שאכזב אותו ובראשו הגנרל השחור הצעיר והמוכשר ממנו, אשר לא קידם אותו. מעט מאוחר יותר אנו מגלים שיאגו גם חושש שאותו גנרל צעיר שכב עם אישתו שלו. התחושה של עולם של צעירים, המכלה את האליטות הישנות, לוקח את משרותיהם ואף שוכב עם נשותיהם, מוציאה את יאגו הטוב, המשרת הנאמן, לקרב אחרון, אכזרי במיוחד: הוא מנצל את רודריגו, פקודו, ואת אהבתו המטופשת, מסית את אמיליה אישתו הצעירה ובעלת היצר (יצר אותו הוא לא מספק בגלל חשדותיו בה כבוגדנית), ממיט אסון על דסדמונה, סמל הנעורים, הנאורות והליברליזם, ומטיל חרפה על הגנרל השחור והצעיר ממנו שעלה לגדולה, כמו מנסה להוכיח שכל הסטריאוטיפים אודות מוצאו היו נכונים. יאגו ישיך שנים של מוניטין ושירות למדינה, כדי להשמיד ולהשחית את הסדר החדש שמביאים איתם הצעירים. ופעולת ההשמדה הזו, באופן פרדוקסלי, מעוררת בו מחדש את נעוריו. הטלת הקנאה באותלו, תרפא את יאגו מהסבל של קנאתו שלו.

הבסיס לחברות של אותו ויאגו הוא הצבא. ובמידה רבה הצבא הוא מסגרת מאוזנת המסוגלת לייצר מצב שוויוני בו אותו ה"זר" מצליח להתקדם ולהגיע לגדולה למרות שונותו האתנית וזאת בזכות נאמנותו למדינה. הדוגמאות ההיסטוריות נעות החל מלגיון הזרים הצרפתי ועד לקצינים הדרוזים בצה"ל, כשהבולט בהם בעת האחרונה, תת אלוף רסאן עליאן, המכהן כיום כקצין חי"ר וצנחנים ראשי. כאח לנשק, סומך אותו על יאגו באופן מוחלט, ואת האמון הזה מנצל יאגו במזימתו. אבל הפגיעות הגדולה ביותר הטמונה באותלו נוצרת בגלל היותו חייל ללא מלחמה. במונולוג קטן שהשאלנו ליאגו מתוך "קורילנוס" מדבר שייקספיר על המצב הבעייתי של איש צבא שנועד להלחם, בהיעדר קרב להלחם בו. המלחמה המובטחת לנו בתחילת המחזה, אותה מלחמה שבעטייה מקלה וונציה ראש עם אותו למרות "גניבתה" של דסדמונה מאביה, מעולם לא מתרחשת. האויב טובע בים. אותו, גנרל ללא מלחמה, "חוטא" בניסיון להשיג חיים נורמליים, לקנן ולהקים בית עם אשתו. הוא חוטא מבחינת המדינה שתשמח שילחם במלחמותיה אך לא שיקח את בנותיה, כפי שעולה מדבריו של ברבנציו, אבי דסדמונה. אפילו מפיו של אותו עצמו לאורך נרטיב הבגידה השקרי שהוא מריץ בראשו - אנחנו מגלים ספקות לגבי יכולתו שלו לעמוד כמתחרה ראוי לעומת מחזרים לבנבנים ודיבורם המצוחצח. הגנרל שלנו מתגלה כסירון כשזה נוגע לזוגיות שלו. הכוח האפקטיבי במעשיו של יאגו הוא הפעלת מנגנוני ההגנה הטבעיים של אותו כנגד עצמו. אנו צופים באישיות אדירה, לוחם נועז, טוטאלי, טקטיקן בחסד, בעל תובנות של פילוסוף ומבע (גם אם מחוספס) של משורר, מפעיל את כל קשת היצרים האדירה המרכיבה אותו, כנגד עצמו. מעין מחלה אוטו-אמיניתי. כמו שאומר יאגו להגנתו: "אמרתי רק מה שחשבתי, לא יותר ממה שסבר הוא לנכון".

הפעולות של יאגו, הצדקת הרוע והטקטיקות שלו הן תענוג אדיר לשחקן, ומנגד תובנות הכאב ונקודות הקיצון של אותו הן אברסט שהטיפוס עליו מספק בצורה מופלאה. מי מהם התפקיד הטוב יותר? התלבטות. לאחר כ 4 שנים של בימוי בהן לא שיחקתי על הבמה, מצאתי עצמי חושב מחשבות של שחקן. בבואי לביים את המחזה הגדול ביותר על קנאה, תפסתי את עצמי מקנא בשחקנים שלי. אף אחד לא חסין מן המחלה. ונזכרתי באחת ההצגות הראשונות שראיתי כסטודנט למשחק. זו הייתה ההכרות הראשונה שלי עם אלי ביז'אווי, שתרגם וביים בצורה מרתקת את "בדלתיים סגורות" של סארטר. המחזה עוסק בגיהנום, וסארטר (וביז'אווי) מדגימים היטב כיצד הגיהנום האמיתי הוא זה שאנו מייצרים לזולתנו. כשאני קורא את "אותלו" אני חש שהגיהנום הלוהט ביותר הוא זה שאנו מייצרים לעצמנו. יאגו אמנם הצית באותלו את ניצוץ הקנאה אבל שייקספיר לא מסיר מאותלו את האחריות לגודל הבערה, ואני בתורי, חיפשתי עבורו גיהנום שיהלום את מידותיו. האם עונש מתאים הוא לחוות יום יום את חטאינו והשלכותיהם? יום יום בחברת עצמנו, כי מי אם לא אנחנו מכיר את חולשותינו ופחדינו. אפשר לרוץ, אבל אי אפשר לברוח מעצמך. הגיהנום הוא בתוך הגולגולת.

יאגו:

רק היזהר, אדון, מהקנאה מפלצת ירוקת-מבט זו שלועגת לבשרו של מזינה. באושר חי נבגד שגורלו ידוע לו והוא כבר לא אוהב אך כל דקה קללה היא עבור זה שיש לו גם חשד גם אהבה בלב.

אביגיל הררי, עמוס תמס, שלומי ברטונוב, שגיא הלפרין

לא הרבה ידוע על חייו האישיים, על דמותו ואופיו, על השקפותיו ורגשותיו של מי שנחשב גדול המחזאים בכל הזמנים. ידועים תאריכי הולדתו ומותו המשוערים, נישואיו לאן האתווי ב-1582 בהיותו בן 18, הולדת בתם סוזנה ב-1583 והולדת התאומים האמנט וג'ודית ב-1585. מכאן ועד ל-1592 לא נותרו בכתב עדויות לפעילותו ולמהלכיו של ויליאם הצעיר. אפשר למצוא איזכורים של מחזותיו המוקדמים ביצירותיהם או בכתביהם של יוצרים אחרים בני התקופה; הרשומות התקופתיות מגלות כי היה שחקן מוערך ומשורר מהולל וכי ההספק שלו היה מדהים: במשך 24 שנה, מ-1590 עד 1614 כתב 37 מחזות, 5 פואמות ומחזור סונטות. אבל אין בנמצא אסמכתות ביוגרפיות מוצקות, עובדה שהובילה להשערות רבות המבוססות על מחזותיו.

עושרה ורביגוניותה הבלתי נתפס של יצירתו העלו לא פעם את הספק כי לא יתכן שאדם אחד כתב את המכלול המגוון והגאוני הזה. לאחר ארבע מאות שנים של חיפושים בלתי פוסקים, עלה בידי החוקרים וההיסטוריונים למצוא כמה עשרות מסמכים הקשורים לויליאם שקספיר ולבני משפחתו: אך מסמכים ותעודות יכולים אולי לספר לנו על הצד הרשמי של מהלך חייו, אך אינם אומרים כמעט דבר על חיי הרגש שלו... ויליאם שקספיר הגיע ללונדון בעיתוי הנכון לעשות שימוש מלא בחיי התיאטרון העשירים, שבודאי היו בגדר חידוש מרענן לעלם מסטרטפורד. הוא פגש משוררים ומחזאים מהוללים, שחקנים מיומנים וקהל צופים שוקק, שייצג את כל מעמדות החברה ושהיה בו כדי לעורר השראה. האיש ותקופתו חיו כנראה בהרמוניה מלאה. המחזות הראשונים המיוחסים לו הם שלושת החלקים של "הנרי השישי". ב-1595 הפך לאחד מבעלי המניות בלהקת "אנשי צ'מברליין" שלימים, כשעלה על כס השלטון המלך ג'יימס הראשון, הפכו להיות "אנשי המלך". בין השנים 1594 ועד 1611 כשפרש, היה כנראה המחזאי האהוד ביותר ואולי גם המוערך ביותר, שבחר לא להיות מעורב ביריבויות ובמאבקים בין התיאטראות של זמנו. אחת העדויות להצלחתו האמנותית והכלכלית היא העובדה שב-1597 רכש בית גדול ומרווח בסטרטפורד, בו התגוררו אשתו וילדיו. מניחים כי בכל השנים ששהה בלונדון שמר על קשר הדוק עם משפחתו. מות בנו האמנט, בן ה-11 השרה עליו צער כבד שאולי מסביר, בין היתר, את המעבר לכתבת הטרגדיות הגדולות.

מעמדו האיתן של שקספיר לא התרופף גם כאשר הופיעו על בימת התיאטרון הלונדוני מחזאים חדשים שהידוע ביותר ביניהם היה בן ג'ונסון. כמחזאי, קנה לו שקספיר את הערצתם של שוחרי התיאטרון האנינים והקהל הרחב כאחד. ב-1599 הקים יחד עם חבריו ללהקה את אולם ה"גלוב" שעל במתו הוצגו לראשונה "יוליוס קיסר", "המלך ליר" ו"המלט". ב-1612, לאחר כעשרים שנות פעילות בזירת התיאטרון הלונדוני, פרש שקספיר והצטרף לבני משפחתו בסטרטפורד עירו, שם הפך לדמות ציבורית מרכזית. צוואתו, שנכתבה כחודש לפני מותו, נחתמה ב-25 במרץ, 1616. ב-1623 שניים מן הקולגות שלו מלהקת "אנשי המלך" הוציאו לאור 20 מחזות שלא ראו אור בדפוס בחייו, כשהם מחלקים אותם לקטגוריות של קומדיות, מחזות היסטוריים, וטרגדיות. גם עובדה זו מעידה על ההערכה הרבה שרחשו בני דורו לאיש וליצירותיו.

חלפו בערך 150 שנה עד שיצירותיו של שקספיר נדדו אל מעבר לגבולות אנגליה והחלו להשפיע על הדרמה העולמית. ברבע הראשון של המאה ה-17 כללו שחקנים אנגלים, בעיקר קומיקאים, חלקים ממחזותיו של שקספיר במופעיהם, בצאתם לסיבובי הופעות באירופה. מלבד זאת נותר שקספיר בלתי ידוע לחלוטין מחוץ לאנגליה עד לתוך המאה ה-18, כשוולטר הסב את תשומת הלב ליצירתו ב-1734. התרגומים הראשונים של מחזותיו הופיעו בשפה הצרפתית ומשם הגיעו לידי האיטלקים. בגרמניה היה זה השחקן הגדול שרדר שהעלה לראשונה את שקספיר על הבמה עם "המלט", בהמבורג ב-1776. בעברית הופיעו לראשונה תרגומיהם של יצחק זלקינסון, "רם ויעל" ("רומיאו ויוליה") ב-1878 ושמואל לייב גורדון "המלך ליר" ב-1899.

דבר המתרגם

אלי ביז'אווי

תרגום שקספירי מפגיש אותך עם עולם מלא של שאלות ומחשבות, שתהליך העבודה מספק עליהן עוד ועוד תשובות. היופי בחוויה הזאת הוא שזה שדה שניתן ללקט בו עוד ועוד ורק צריך לבחור. אבל ה"רק" הזה הוא-הוא עצם העניין. העושר ששקספיר מציע מפרה אותך כיוצר. הסיפור, התמות, ההקשרים התרבותיים, הרגשות- את כל אלה הוא מנקז לשפה. וב"אותלו" הייצרי והמבעבע, שעוסק באופן מורכב, עדין ואלים בו-זמנית, ברגש כמו קנאה, אותה מדמה שקספיר למפלצת שלועגת לבשר שמזין אותה, שפתו סוערת ונסערת. גאות ושפל. שקספיר משייט במחזה הזה בין פרוזה מוחלטת לאזורים ממושקלים (שמיעוטם אפילו חורזים). דמויות שונות מדברות במשלבי שפה שונים ולא פעם משנות לחלוטין סגנון דיבור בהתאם לסיטואציה. האתגר, מבחינתי, היה לנסות לשמור על המבנה הצורני של המקור ובתוכו לחפש מקום ולאפשר חופש לשפה העברית על משלביה והקשריה, לדבר את שכתב הגאון האנגלי וליצור תרגום שנאמן בנסינו לשמור על חיותה של שפה, על תנועה בין רבדים וגם על שימוש מודע של דמויות בשפה ובאוצרותיה (אלוזיות, אימרות, הקשרים).

יאגו הוא דוגמא מובהקת לדמות שמלהטטת בשפה ולא רק עושה בה כבשלו אלא גם עושה בה שימוש שונה מול דמויות שונות. הדימויים בהם הוא משתמש כדי לשתול במוחו של אותלו את זרע הקנאה ואז להשקותו מחד- והאופן הפשוט, הפרוזאי והגס לא-אחת שבו הוא מתנהל מול רודריגו מאידך. קוריוז: בשלב מסויים במחזה, דיבורו של אותלו שהוא בבסיסו פשוט, ישיר וענייני, מתעשר "פתע" במטאפורות ודימויים. עובדה זו הטרידה אותי עד שנתקלתי בפרשנות יפה שלפיה מרגע שהרעל של יאגו מטפטף לראש אותלו, חודר אליו גם עולם הדימויים העשיר של יאגו והקנאה המתהווה של אותלו מתעשרת "לשונית" דרך חזיונות וחרדות ציוריות ופחד שמקבל ביטוי במטאפורות של סלידה, חרדה, זעם וכו'...

מילה בעניין הדיון שהתפתח סביב עומק צבע עורו של גיבור המחזה: אותלו מכונה אצל שקספיר מורי, כינוי שמיחוס לבני המגרב, יוצאי ארצות האיסלאם הצפון-אפריקאי. ייתכן ואולי אפילו סביר להניח שהוא (דמות פיקטיבית כן?) היה שחור. אבל לתפיסתי בלב המחזה ניצב איש צבא בכיר אך זר בלב צבא ונציאני, וכל מי שאינו לבן דיו, שחור מספיק בשביל להיחשב כזה. תחושת הזרות של אותלו (ולא רק או לאו דווקא עומק גוון העור שלו) היא הקרקע הפורייה (והרועדת תמיד) שמאפשרת ליאגו לטמון את זרע הקנאה.

לסיום, זה לא המקום לפרט את מעשה המרכבה שנעשה בהפקה זו אבל אני רק מבקש לומר ש"שקספיר מחייב" וההתגייסות האמנותית הקולקטיבית שחוויתי בהפקה זו הייתה ייחודית ומבחינתי חשובה ומרגשת בפני עצמה. זו הייתה מלאכת-תיאטרון: יצירתית, תובענית, נסיינית ושמתית להיות שותף לה. צפייה נעימה.

נדב אסולין, רמי ברוך

אותלו לא הורשה להיכנס למסעדה

המחזה הוצג לראשונה ע"י להקתו של שקספיר, "אנשי המלך" ב-1 בנובמבר 1604. אפשר לקבוע ללא היסוס שמאז לא איבד מן הפופולריות שלו. הנושאים בהם המחזה עוסק - גזענות, אהבה, קנאה, בוגדנות - רלוונטיים לחיינו כיום כפי שהיו בעת כתיבת המחזה. הטרגדיה של "אותלו המורי מונציה" מבוססת על סיפור איטלקי בשם UN CAPITANO MORO, מאת הסופר האיטלקי סינטיו - שראה אור בדפוס לראשונה ב-1565. הסיפור הופיע באסופה של 100 סיפורים במתכונת של דקאמרון מאת בוקאצ'ו, ודסדמונה היה השם היחיד שהוזכר בו. ההתייחסות לשאר הדמויות היתה על פי תוארו, מעמדן או תפקידן. מוסר ההשכל של המחבר הושם בפייה של דסדמונה: "לא יהיה זה נבון מצידן של נשים אירופיות להינשא לגברים בעלי מזג סוער, בני עמים אחרים."

השחקן הראשון שגילם את דמותו של אותלו היה ריצ'רד בארבייג', כוכב בלהקת "אנשי המלך", להקתו של שקספיר. בארבייג' היה לונדוני לבן, ששיחק כנראה את דמותו של אותלו כשהוא מאופר בכבדות. דוגמה זו של ליהוק שחקן לבן לתפקיד אותלו נמשכה כמאתיים שנה. השחור הראשון בתפקיד אותלו היה השחקן האפרו-אמריקני איירה אלדרידג', שנולד בארה"ב, היגר לאנגליה בנערותו והצליח לגלם תפקידים שקספיריים רבים, לא פעם למגינת לבם של המבקרים. בהופעה שלו כאותלו בקובנט גארדן ב-1833 התקומם מבקר תיאטרון על כך ש"דסדמונה נאלצת לסבול על הבמה מיזמוזים של גבר שחור". כעבור כמאה שנה גילם שחקן שחור נוסף את תפקיד אותלו - הזמר המהולל פול רובסון, בנו של עבד משוחרר שהגיע לדרגת סופרסטאר. כששיחק את התפקיד ב-1930, סצינת הנשיקה שלו עם השחקנית הלבנה פגי אשקרופט סיפקה לקהל חוייה מטלטלת שכמוה לא חש מעולם. כעבור 13 שנה חזר ושיחק את התפקיד בברודוויי, הפעם מול השחקנית אוטה האגן. למרות שהתברר כי השחקן ניהל רומנים מאחורי הקלעים עם שתי השחקניות, כל אחת בתורה ובזמנה, ולמרות ההצלחה האדירה של שתי ההצגות - האנגלית והאמריקאית - פול רובסון לא הצליח להתגבר על חוקי הפרדה האמריקאיים ולא הורשה לסעוד אחרי ההצגה עם חבריו ללהקה במסעדה המהוללת "סארדי" שהיתה ממוקמת מעבר לכביש, מול התיאטרון בו הופיע מדי ערב.

מתוך הכתבה של אנדרו דיקסון ב"גארדיין" ב-2015

ירדן ברכה, שלומי ברטונוב

מה מוצאו של אותלו?

עד עצם היום הזה מתנהל ויכוח בין חוקרי יצירותיו של שקספיר על מוצאו האתני של אותלו. חילוקי הדעות סובבים סביב השאלה למה בדיוק התכוון המחזאי כשהשתמש במושג מורי. חוקרים מסויימים מניחים כי המילה נגזרה מן המושג היווני מאורוס שפירושו שחור. השימוש הראשוני במילה נועד להגדרתם של תושבי מאוריטניה - חבל ארץ קדום שהשתרע על השטחים המהווים כיום את צפון מרוקו ואלג'יר. בסוף המאה ה-15 חדרו למאוריטניה שבטים ערביים שאיסלמו את האוכלוסיה המקומית ושלטו בה עד המאה ה-17. בשלב מאוחר יותר יוחס הכינוי מורים (MOORS) לשבטים הברברים (BERBERS) שכבשו את איבריה - האזור הידוע היום כספרד ופורטוגל. מימי הביניים ואילך נחשבו המורים לאפריקנים, כשלעיתים הם מכונים כושים או מאורים שחורים. מסתבר שעד היום קיימים בין החוקרים חילוקי דעות באשר לדמות המור (MOOR) וצבע עורו. השם מורים לא הבדיל בין מוסלמים ממוצא ערבי או ברברי. הכינוי הוענק לדמויות כהות עור כמילה נרדפת לאפריקני, סומאלי, אתיופי, ערבי ואפילו הודי. למרות שדמויות מוריות מופיעות בשני מחזות נוספים של שקספיר ("טיטוס אנדרוניקוס", "הסוחר מונציה") הן נדירות בתיאטרון של העידן השקספירי, ובודאי שלא נכתבו עבורן תפקידים ראשיים. אחת השאלות שעולות היא: האם שקספיר במתכוון השאיר את הדברים פתוחים לאינטרפרטציה תיאטרלית? אילו המחזה נכתב היום, אחרי מתקפת הטרור על תאומי המגדלים, היינו בודאי בטוחים ששקספיר התכוון לאותלו ערבי-מוסלמי.

לפיטר אקרויד, מחבר הביוגרפיה של שקספיר, אין ספקות ביחס למוצא האתני של אותלו. עבורו הוא ללא ספק ממוצא מאורי וגוון עורו זיתי. שקספיר מציג אותו מילולית כ"שחור" לטובת התיאטרליות. אקרויד מצביע על כך שבתקופה בה נכתב המחזה היתה באנגליה מודעות גדולה לנעשה בספרד. קהילה גדולה של ספרדים מורים חייתה בלונדון והמלכה שאפה לגרש אותם מאנגליה. הוא גם מצביע על כך שלשתי דמויות נוספות במחזה יש שמות ספרדיים, רודריגו ויאגו. אקרויד גם מפנה את תשומת לבו של הקורא לסיפור אודות מלך ספרד, פיליפ השני, שהיה קנאי עד לטירוף וסופר עליו שחנק את אשתו במיטתה בשל מטפחת שאבדה לה. אם אפשרות זו סבירה, הסיפור דומה מדי לעלילת "אותלו" מכדי להתעלם ממנו.

עד 1814 כל ההפקות של "אותלו" הציגו את המורי כאפריקני שחור ולטענתם של המפיקים שמרו בכך על כוונתו המקורית של המחבר, החל מההצגה הראשונה של המחזה ב-1604, שבה הופיע שחקן לבן, ריצ'רד בארבייג', באיפור של אפריקני שחור, מה שלטענת החוקרים מוכיח כי שקספיר אמנם התכוון לאותלו שחור.

מתוך המאמר של בן ארוגונדאדה (עבור "בלוג") מחבר הספר "התרכובת השקספירית".

יאגו:

אפשר למצוא אותם בכל מקום
מסמורטטים, סחוטים עד הטיפה;
מרוב כריעות של ברך, הרכנות
של ראש, כבר לא נותרה בהם שידרה.
בלהט השירות השתעבדו
חייהם שחקו כמו החמור
של אדונם בשביל קצת קש ומים.
וכשיבה הופיעה - נבעטו.
קבורת-חמור לבני אדם חיים.

חמור חשבתם לעשות אותי,
אבל אני אתכם אוליך באף.
זה כבר בוער בי לילה, גיהינום,
תנו ללידה המפלצתית אור יום!

שלומי ברטונוב, שגיא הלפרין, אנדריאה שוורץ, טל וייס, ירדן ברכה, יגאל זקס, נדב אסולין, רמי ברוך

גברים על סף התמוטטות עצבים

יואב שוטן-גושן

אחד הסמלים היפים ביותר לאהבה, הם זוגות היונים שיחד מקננים ומגדלים גוזלים. מינים מונוגמיים אלה חיים יחד כל החיים, ולא בכדי הכנסייה הקתולית אימצה אותם כסמלים לאהבה. גם בשפה העברית אנחנו מכירים את הביטוי "כמו זוג יונים" כסמל לאהבה טוטאלית. אלא שמחקרי דנ"א מודרניים מראים כי עשרה אחוז מגוזלי היונים הם ממזרים, כלומר נולדו מסקס מזדמן, מחוץ לקשר הרשמי. גם בקרב בני אדם הסטטיסטיקה דומה.

וכה כותב שייקספיר בטקסט אחר (לאונטס, "מעשיית חורף", תרגום: דורי פרנס):

בְּרַגַּע זֶה, עֲכָשׁוּ, בְּעוֹד אֲנִי אוֹמֵר אֶת זֶה,
(איזה בעל מקורן) אוֹחֵז בְּזְרוּעַ אֶת אֶשְׁתּוֹ,
ולא חוֹלֵם שֶׁנִּכְנְסוּ אֶצְלָה בְּסֶכֶר כְּשֶׁסּוֹבֵב גְּבוּ,
שֶׁבְּאֶגֶם שְׁלוֹ הַשֶּׁכֶן מְמוֹל יוֹשֵׁב לְדוֹג עִם חֶכְתּוֹ,
אָה... מִנְחָם שֶׁגַם לְאַחֵרִים יֵשׁ שְׁעָרִים שֶׁנִּפְרְצוּ כְּמוֹ זֶה שְׁלִי,
אִם כָּל מִי שֶׁאֶשְׁתּוֹ הִיא מְרֻדָּנִית יֹאמֵר נוֹאֵשׁ,
אֲזַ עֲשִׁירִית הָאֲנוּשׁוֹת הֵיטָה תוֹלָה עֲצָמָה.
אֵין שׁוֹם תְּרוּפָה: כּוֹכֵב זְמָה הוּא הַכְּדוֹר,
וְהוּא מְכָה כְּשֶׁהוּא שׁוֹלֵט עַל הַשָּׁמַיִם;
אֵין בְּצוּרִים כְּנֶגֶד רַחֵם. דְּעוּ זֹאת:
שֶׁם הָאוֹיֵב נִכְנָס-יוֹצֵא בְּלִי דִין.

מדהים - כבר במאה ה-16 שייקספיר הניח ש"עשירית האנושות" נבגדת, ובאינטואיציה גאונית כמו חזה את תוצאות מחקרי הדנ"א. כאן עולה השאלה, מהם שורשי הקנאה הזו? האם המונוגמיה בכלל יכולה להחזיק? ומה עושים עם זה שכולם, נשים וגברים, לא מפסיקים לפזול ולקנא?

בטרם נדון בשאלות הללו, ראוי לשים לב שהקנאה היא בדרך כלל מהכיוון הגברי. לאורך ההיסטוריה, התרבות האנושית נהגה בחומרה כלפי נשים בוגדות, והקלה ראש עם גברים: כבר בעת העתיקה היו עונשי מוות לנשים שנאפו (ע"ע חוקי ח'מורבי ודין הכרת היהודי), וגם בתקופות חילוניות מאוחרות יותר, אנחנו מוצאים בתרבות דמויות של נשים שבגדו, ומשלמות על כך בחייהן, ע"ע אנה קרנינה ומאדאם בובארי (הן אמנם לא נענשות מכוח דברי האל, אך הסופרים החילוניים טולסטוי ופלובר כמו מאמצים את המוסר הדתי הישן, ומשרטטים סוף טראגי לנשותיהם הנואפות).

לעומת זאת, התרבות האנושית נהגה בסלחנות כלפי גברים שחיפשו מין מחוץ לנישואים. אין כמעט איסורים דתיים על זנאות (שכירת שירותי נשים בזנות), גברים רבים החזיקו פילגשות ושכבו עם שפחותיהם (וכך כמובן גם אבות העם היהודי ומלכיו הקדומים שמוזכרים בתנ"ך), והדבר אינו מהווה עילה לגירושים.

האם מדובר במוסר כפול? אכן, "אין ביצורים כנגד רחם", כפי ששיקספיר אמר, ואולי כאן שורש הקנאה - כחלק מעסקת החבילה של המונוגמיה, זכרים משקיעים משאבים עצומים בצאצאיהם, ודואגים לצרכיהם עד גיל מאוחר. החשש להשקיע את כל האנרגיה הזו בגנים של גבר אחר, יכולה להיות מובנת מהבחינה האבולוציונית, שיכולה להסביר קנאה כלפי כל מגע או פזילה של בת הזוג כלפי גבר אחר. וראו בהקשר זה את דבריו של אלתרמן, שלא הסתיר את יחסיו עם פילגשו (צילה בינדר), אך בשירו "ניגון עתיק" הדובר השר מאיים ברצח על כבוד המשפחה אם אשתו רק תצחק עם גבר אחר ("אך אם פעם תהיי צוחקת בלעדי במסיבת מרעיין, תעבור קנאתי שותקת ותשרוף את ביתך עלייך").

אולם רוחות של שינוי הופיעו באמצע המאה הקודמת. המצאת הגלולה ביטלה את החשש מגידול ממזרים, ומהפכת הפמיניזם (שעדיין לא נשלמה) יחד עם רעיון האהבה החופשית שצץ

בשנות השישים, שינו את המוסר הכפול כלפי מיניות נשית וגברית. אט אט צצו דמויות כגון מאהבה של לידי צ'טרלי (ד"ה לורנס (1930), דונה פלור ועוד, שנהנות מסקס מחוץ לנישואין, ואף פורחות בזכותו (מבלי שהסוף טראגי).

ועדיין, בגידה לעד תישאר בגידה, סכין בליבו של המקורן, ואין זה משנה אם מדובר בגבר או באישה. עסקת הנישואין מניחה שכל צד הוא משאת נפשו של השני, וזוגות רבים חווים משברים סביב תשוקה וחשק לצדדים שלישיים, שמאיימים על בסיס השותפות. כבר בשירי הילדים שאנו פוגשים בפעוטון, אנחנו שומעים על בכי המרורים של הילד הנבגד, זה שנורית אכלה את תפוחו, השליכה את פרחיו, והלכה לשחק עם ילד אחר. רבים תוהים אם בכלל יש סיכוי למונוגמיה, ודומה כי מדובר בפתרון גרוע, אך כפי שצ'רצ'יל אמר על הרעיון הדמוקרטי, "עדיין לא מצאנו משהו טוב יותר".

יואב שוטן-גושן הוא מחבר רב-המכר "פעם אחת, אישה אחת".

עמוס תמס, רמי ברוך

הכוש של העיר הלבנה

אריאל הירשפלד

"אותלו", כך נדמה לי, היא הטראגדיה היחידה בה האסון הטראגי מוביל אל הידיעה המגלה כי מצב הפתיחה היה נכון. אותלו שמול מיטת אשתו המתה מגלה דבר שהיה ידוע לו, מוכר לו ואף היה מסוגל לו. "המוסיקה של אותלו" שהושגה מחדש בדפיו האחרונים של המחזה, מגלה מהלך הגותי הרה-משמעות להבנת המחזה. אותלו אינו יצור מוגבל או מפגר המתפתח לאורך המחזה לכלל בגרות ושלימות - כהאמלט או המלך ליר. אותלו הוא אדם שלם שאהבתו השעינה את מבנה אישיותו כולו על אבן-ראשה אחת של אמון. משהוסטה האבן הזאת קרס המבנה כולו. משהושבה למקומה, חזר המבנה על מכונו. יאגו אינו מצוי בתוך אותלו, אלא הוא מבין בהנדסת מבנה הנפש. בשונה מ"מאקבת" ומ"פאוסט" - הרע אינו נעוץ כאן בתוך האדם אלא עומד מולו להורסו, והאדם עומד מולו ועקב-אכילס

שלו גלויה לפניו. הרע נועץ את קלשונו באותו עקב אכילס הגלויה רק לו. הידיעה השלימה שקונה אותלו בסוף המחזה היא בדבר נקודת התורפה ובדבר קיומו של הרע. אותלו שיכול ל"מערות הענק ומדברות-צלמות", לא יכול לרע העירוני, הוונציאני, המתוחכם כיאה למתוחכמת שבערים. הגיבור ממזרח יכול לעולם כולו, ליצר, לים, לתוהו ובוהו. אבל יש זדון מיוחד, מערבי, שטני ומכוער יותר מכל מזרח. אותלו השחור שיכול לתורכים של הים לא יכול לשחור של העיר הלבנה.

מתוך המבוא של אריאל הירשפלד לנוסח העברי של המחזה "אותלו" בתרגומו של ט. כרמי, בהוצאת דביר, המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות, המפעל לתרגום ספרי מופת

אותלו:

אילו בחן אותי האל ביסורים;
אילו היכו אותי שוטים ועקרבים
הייתי עוד מוצא היכנשהו
בנשמתי טיפה של הבנה.
אך לעשות ממני מטרה
שחץ דוקר של בוז נעוץ בה קבע!
להיזרק מהמקום שבו הפקדתי לב?

אותלו לחוף הים התיכון

אברהם עוז

זירת העלילה של הטרגדיה אותלו היא חדשה-ישנה. בניגוד להמלט המלך ליר או מקבת, המתרחשים בנופים צפוניים קרובים יותר לנוף המוכר לצופים האנגלים בני זמנו של שקספיר, כמו בטרגדיות המתרחשות בעולם העתיק של רומא (טיטוס אנדרוניקוס, יוליוס קיסר, אנטוניוס וקליאופטרה, קורילנוס) או יוון (טימון איש אתונה) הרי טרגדיה מודרנית כמו אותלו, כמו מרבית הקומדיות השקספיריות, מתרחשת בים התיכון, ולכך יש משמעות החורגת במידה רבה אל מעבר לעובדה הגיאוגרפית. הים התיכון, ערש התרבות האירופית והליבה המרחבית של תמונת העולם של הנצרות בסוף ימי הביניים ושחר העת החדשה, מספק לדמיון האירופי זירה דינאמית של תגליות ופרספקטיבות חדשות, עלומות או נשכחות...

ונציה, שהיום היא מצויה במרכזו של כל טיול לאירופה ה"קלאסית", היתה נגועה בעיניהם של בני התקופה באי-אירופיות. היא זכתה לתהילה בשל הצלחותיה הכלכליות, אבל בהיותה נטועה בעיצומו של הים התיכון, עוררה את חשדם של המתבוננים בה מצפון בהתערבות בלתי טהורה עם העמים הסובבים אותה... כדי להעצים את אפקט הזרות, שקספיר עוד מרחיק את העלילה העיקרית של אותלו אל האי קפריסין, הניצב ממש על גבול החושך, בקצהו הנעלם של הים התיכון, שמעבר לו שוכנים מסתרי המזרח שאין להם חקר...

הטרגדיה של שקספיר מציבה בפנינו תמרור אזהרה, המורה על הסכנה שבשעה שאנחנו מחויבים לבנות לנו עולם חדש, שבמקום הסדר הקבוע שעולמנו הסתמך עליו הוא נסמך באופן כמעט בלעדי על שיפוטו של האדם, עלול מנגנון ההערכה שלנו להתמוטט כליל ולהשליט את התוהו הברברי על עולמנו. מכיוון שאין זה מחזה דידיקטי בעל מוסר השכל חד משמעי, אלא טרגדיה רב משמעית, אין הוא מוצא לנו נחמה בסוף טוב כלשהו. המפחיד ביותר הוא שיאגו, שגרם להתמוטטות הזאת, איננו כוח דמוני בלתי נשלט. הוא ממש כמונו אזרח של התרבות החדשה, שמנכסת לעצמה את העולם שמוגש לנו על ידי פריצת גבולות הדמיון. ובמובנים רבים, הוא לא פחות מאותלו או מדסדמונה תמונת עצמנו שלנו.

מתוך "היצירה השקספירית" מאת פרופ' אברהם עוז, הוצאת משרד הבטחון

אביגיל הררי, אנדריאה שוורץ

אביגיל הררי, עמוס תמם

הקנאה כהתמכרות

קנאה היא דבר שאין לטעות בו. היא כואבת. על פי מילון אוקספורד קנאה היא הלך נפש הנגרם עקב "חשד, דאגה, או ידיעה על יריבות כלשהי", ומשפיע על גופנו לפני שהוא מגיע אל תודעתנו. עקיצותיה, הפיזיות ממש, לא נעלמו מעיניהם של גדולי משוררינו...

הקנאה בשום פנים ואופן איננה בגדר סטייה אנושית. אך מהו סוד המשיכה של התחושה המחרדה הזאת הנדבקת אל האדם כמו עור שני? נראה כי היא עונה על כמה כמיהות בסיסיות. אמנם ייסורי הקנאה יכולים להניע חלק מבני האדם לבקש עזרה פסיכולוגית, אך לא קל לרפא את ההתמכרות למחלה המסעירה הזאת. רבים מאיתנו מניחים כי זה נורמלי לקנא כאשר אנחנו אוהבים. אחרי הכל, אי אפשר לשלוט בקנאה, היא פשוט קורית. הקנאה מזנקת ללא אזהרה וגורמת לאדם לפקפק בערכו ובקסמו. הוא מאבד את חוש הכיוון, והעולם שסביבו מתכווץ לפתע...

כשאדם קנאי עולה על מסלול הרגש העוצמתי הזה, הוא הופך למהופנט; הוא לכוד, מבלי יכולת להשתחרר. הקנאה הופכת לריגוש המלהיב ומפחיד אותו בעת ובעונה אחת... אדם קנאי לא יעלה על דעתו ולו לרגע, בעוד הוא מתאונן ומתלונן, ש"העברין האמיתי כאן איננו יריבו או מושא אהבתו, אלא רגע כלשהו במהלך ההיסטוריה שלו שניפץ את תקוותיו ופגע באמונו - הן בעצמו והן בבני האדם שהוא אוהב...

הקנאה קשורה לצורך של בני האדם לשלוט בנוף הנפשי של בני זוגם, כאילו הישרדותם תלויה בכך. האדם הקנאי יוצא אל סיפור האהבה שלו כמו כובש קולוניאלי המבקש לגדוע באיבם כל ניסיון בריחה או קנוניות שאיכות הפלתו. ברור שבנסיבות אלה המילה של אהובנו איננה ערובה לשום דבר. הוא מפקפק, חושד או מדמיין תרחישים יוצאי דופן של הונאה, ומחכה לבואו של הבלתי נמנע. בסופו של דבר המציאות סוגרת פערים עם תיאטרון האשליות שלו ועם הגדרת האהבה השגויה שלו. אין הוא יכול לדעת או לנחש שום דבר. ברור מאליה שמושא אהבתו איננו יכול להיות שקוף לחלוטין בעבורו. כל בן אנוש זקוק לפרטיות, לחלקת האלוהים הקטנה שלו. אך בעבור האדם הקנאי, מצב עניינים שכזה הוא בלתי נסבל. הוא זקוק לשליטה מלאה על נתיניו...

כשאנו מקנאים, ראיית העולם שלנו נפגמת. אנחנו כאילו מתאמצים לראות את מושא אהבתנו מבעד לשלבי של תריס ונציאני. מושאי אהבתנו, לעומת זאת, חופשיים לראות ולהתאוות כרצונם. הם משוחררים מכללי הקנאה, ונראים בעינינו כפלא בלתי מושג. מבטנו המזוגג אינו זוכה למענה ואנו מרגישים משוללי תשומת לב, כבוד ואהבה, זנוחים לנפשנו להרהר במר גורלנו. אנו הופכים לבלשים פרטיים ותו לא. אך למעשה איננו מצויידיים בכלים שיאפשרו לנו להבחין בין בגידה ממשית לבין יציר מוחנו הקודח...

מתוך המבוא לספר "קנאה" מאת מרסיאן בלוויס, בתרגומו של גיא הרלינג, הוצאת "מטר"

קנאתו ונקמתו של יאגו

הרעיון הבסיסי של אותלו כל כך מוכר, עד שקל מאד לשכוח עד כמה נועזת היתה ההחלטה של שקספיר לקחת את הסיפור האיטלקי הקצר של סינטיו על נישואים בין-גזעיים, ולהפוך אותו לטרגדיה קורעת לב. ההשתלשלות הטראגית של הארועים מתחילה בבירחתם של אותלו ודסדמונה, שקספיר רואה בה מעשה לגיטימי, מתוך הנחה שזכותם להתאהב, להינשא ולחיות יחדיו באושר. הזוג שברא שקספיר מתנהג כאילו מדובר באזרחי העתיד, המתנהלים בעידן של נאורות וסובלנות. כתוצאה מן המעשה שעשו משתלח בהם יאגו, שופרה של החברה. הוא מתרעם ומתקומם על עצם העובדה שהיתה לשחור החוצפה לשאת לאשה יפהפיה ונציאנית, כאילו הוא שווה לה בייחוס ובמעמד. וליפהפיה הלבנה היתה החוצפה להעדיף את השחור הנחות על פני הגברים הראויים לה, לבנים בני מעמדה.

אחד מחוקרי שקספיר, הרולד בלוס, מציג את יאגו כאמן הרוע. כפי שיש אנשים שאמנותם היא כתיבת שירים או עשיית סרטים, יאגו, לדברי בלוס, נהנה להרוס את חייהם של אנשים ושולט במיומנות רבה באמנות זו. ביודעין, בלי להסס, הוא הורס את אושרה של דסדמונה, רק כדי להתנקם באותלו. יאגו מקנא בקאסיו על זכייתו בתפקיד שאמור היה להיות שלו. הוא מקנא באותלו על תפקידו הרם למרות מוצאו ועל זכייתו בדסדמונה האצילה והיפה. הוא חושד באותלו ששכב עם אשתו אמיליה ומקנא לה. בעיני יאגו, אותלו ודסדמונה שמו לצחוק את החוקים והתעלמו מההיררכיה החברתית, המינית והגזעית, בה תלויים קיומו וזהותו של יאגו. אי לכך הוא רוקם מזימה ומספר סיפור שתפקידו להעמיד אותם במקומם: להפוך את דסדמונה האלוהית לזנונית, שזה בעצם מה שהוא חושב על כל אשה, ולהפוך את אותלו האציל האלגנטי לרוצח נשים מטורף, שכמו מאשר את חששותיהם של הגרועים בגזענים.

מה שמפחיד ביאגו הוא לא שהוא פסיכופת, אלא דווקא העובדה שהוא נורמלי לחלוטין ושופע קסם. יש לו הכשרון להקסים את שומעיו ולשכנע בנאמנותו וכנותו. יאגו פונה ישירות אל הקהל ומגלה לנו את תוכניתו הכמוסות, מתוך הנחה שאנחנו שותפים להשקפותיו, מבינים את ההגיון שלו ומעריצים את התחבולות שלו. אותלו, לעומתו, במכוון כמובן, נותר מרוחק מאיתנו; שקספיר שולל מן הגיבור הטראגי שלו את הקשר הישיר עם הקהל, כפי שניתן למשל להמלט או למקבת, באמצעות המונולוגים שלהם. יאגו מנצל את הכריזמה שלו ואת היכולת ליצור אינטימיות עם הקהל כדי להפוך את הצופים לשותפיו ולכלול אותנו במעגל השנאה והתעוב שהוא חש כלפי אותלו, בין אם נרצה או לאו.

השחקן האנגלי הגדול בות, בן המאה ה-19 אמר: "כדי לשחק את יאגו אתה צריך כנראה לנסות להיות כל מה ששאר הדמויות חושבות עליך ולא מה שהצופים יודעים עליך. נסה להטות את הצופים לצידך על ידי הכנות שלך. אל תשחק את הנבל. אל תנסה להראות כנבל, או לדבר כנבל... תהיה כן, עליז לעיתים... תתנהג כמו ג'נטלמן... תהיה זריז בתנועה ובמחשבה, תהיה גמיש, אלגנטי וחמקמק."

מתוך מאמר של ריאן קירנן עבור "הספריה הבריטית" 15 במרץ 2016

רמי ברוך, יגאל זקס, עמוס תמם, שגיא הלפרין, טל הייס, שלומי בהטונוב, אנדריאה שוורץ, נדב אסולין

אותלו כדמות רומנטית

אותלו, במובנים מסויימים, הוא הדמות הרומנטית ביותר בין הגיבורים השקספיריים. יש משהו מיסטריוזי בהיסטוריה המשפחתית שלו כנצר לשושלת מלכות, בסיפורו המופלאים על שיטוטיו במרחבי המדבריות בין עמים שונים; בהצצה דרך תיאוריו על הקרבות בהם השתתף בתפקיד הגיבור; סיפור ההטבלה שלו; מכירתו לעבד... אותלו הוא לא רק דמות רומנטית, הוא מטבעו רומנטיקן. הוא מסתכל על היקום בעיניים של משורר. כשמשווים את דבריו עם דבריהם של גיבורים שקספיריים אחרים, נוכחים שהוא המשורר הגדול מכולם. וכך אנחנו פוגשים אותו, כהה למראה ומלא הדר, מופז באור השמש הזורחת במקום בו נולד, כבר לא כל כך צעיר, חמור סבר, חדור משמעת עצמית, מחושל על ידי התלאות שפקדו אותו והסכנות בהן היה נתון, בו-זמנית בעל הליכות פשוטות ומלכותיות כאחד; אדם דגול, אבל עניו, ויחד עם זה מודע לערכו וגאה בשירותיו למדינה. לכאורה מרגיש בטוח ומחוסן מפני כל הסכנות שמבחוץ, וכל ההתקוממויות שמבפנים. והוא מגיע לפסגת חייו שהוכתרה בתפארת האהבה, שהיא לכשעצמה מוזרה והרת-ארועים, כפי שהולם את תולדות חייו. האהבה הזאת ממלאת את לבו ברוך ומזינה את מוחו באקסטזה. ואין בכל יצירותיו של שקספיר, אפילו לא סיפור אהבתו של רומיאו הצעיר, סיפור אהבה ששורשיו נטועים כה עמוק בממלכת הדמיון כמו סיפור האהבה של אותלו...

אותלו הוא מחזה אינטלקטואלי במובן זה שמוחו של יאגו והאינטואיציה שלו עובדים שעות נוספות כדי לתכנן ולתחמן את חורבנו של אותלו. הציניות של יאגו עומדת בניגוד לאידיאליזם של אותלו. האינטלקט שלו בניגוד לאינסטינקטים של אותלו. האמונה שלו בתבונה בניגוד לתלות של אותלו באמון. הזלזול שלו באהבה בניגוד למחויבות הטוטאלית של אותלו. אין ספק שהמחזה חב את הפופולריות שלו לאורך השנים בעיקר לתחושות שמתעוררות בגלל הניגודים הללו. היכולת של המחזה לעורר רחמים לא פחות מאשר אימה, עשו אותו למחזה מצליח במיוחד כבר בזמנו של שקספיר.

"אותלו" נתפס לעיתים קרובות כ"טרגדיה משפחתית": בעל שחש נבגד על ידי אשתו; אשה אשר על לא עוול בכפה נרצחת על ידי בעלה. זאת אינה טרגדיה שמעוררת כוחות על טבעיים, אין כאן רוחות רפאים, אין מכשפות, העלילה אינה שתולה בעבר המיתולוגי, אלא שואבת את פרטי הרקע מארועים היסטוריים, טורקיה באמת תקפה את קפריסין ב-1570 וגברה עליה כעבור שנה; רשימת הדמויות של אותלו קצרה יותר מרשימת הדמויות של כל הטרגדיות האחרות; הסצנות העוצמתיות ביותר מתרחשות במרחב הפרטי והאינטימי, לא הציבורי; שוני נוסף המבדיל את הטרגדיה הזאת מן השאר, הוא מיקומו המרכזי - בלב העלילה - של תכנון-עיונותו של יאגו כלפי אותלו תלויה על בלימה. אין ספק שהוא שוטם את אותלו על קידומו של קאסיו לתפקיד בו חשק הוא עצמו. הוא גם טוען לאהבתו את דסדמונה וחושד באותלו בבגידה עם אשתו שלו. פרטים אלו לא מנעו משחקנים שגילמו את התפקיד מלנסות למצוא בין השורות סיבות נסתרות למזימותיו של יאגו.

אותלו, בניגוד לעמידות הנחושה שלו בשדה הקרב, מושפע מאד מן ההאשמות השוחקות של יאגו לגבי אמונו בדסדמונה. אותלו זר בחברה שהוא חי בה. הוא נישא מאוחר. הוא מודה שיש לו ידע קלוש על העולם הגדול, וכשהרעל של יאגו מתחיל לפעפע הוא נעשה אכול חששות ביחס לצבע עורו, לשונות שלו, להתנהלות החברתית שלו, ולגילו.

השאלה הבסיסית הנשאלת בתמונות האחרונות של המחזה היא: האם יישאר במצבו החייתי או שיחזור לעצמו כאדם וכגבר. האם הוא נידון לאבדון או שיציל את עצמו על ידי הכרה בפשעו, חרטה על מה שעשה והעונש שגזר על עצמו?

מתוך ספרו של סטנלי וולס "שקספיר - החיים בדרמה", הוצאת נורתון ושות', 1997

אותלו :

יצור מופלא, שתיטרף נפשי
אם לא אוהב אותך. ביום שלא
אוהב יחזור התוהו ובוהו.

עירד רובינשטיין (בימוי)

במאי, שחקן וכותב. בוגר בית הספר הגבוה לאמנויות בטובה בית צבי בהצטיינות ובוגר קורס משחק מול מצלמה רותי דייכס. מלמד משחק בסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין. זוכה פרס התיאטרון הישראלי 2015 על בימוי **רומיאו ויוליה**. זוכה פרס "קיפוד הזהב" על עיבוד "אגף 6" לבמה. במהלך לימודיו זכה בעשר מלגות בהן קרן שרת. כבמאי תיאטרון: **מלך הכלבים**, **הר לא זז** (תיאטרון בית ליסין) **במנהרה**, **מר ורטיגו**, **המחברת הגדולה** (תיאטרון גשר), **קורילונסו**, 1984 (תיאטרון הבימה), **רומיאו ויוליה**, **גריין מייל**, **דונה פלור נשואה לשניים** (תיאטרון באר שבע), **משהו למות בשבילו** (תיאטרון חיפה). ככותב: **מלך הכלבים** (תיאטרון בית ליסין). **גריין מייל**, **דונה פלור נשואה לשניים** (תיאטרון באר שבע). **מר ורטיגו** (תיאטרון גשר), **מתחיל ביום ונגמר בטרמפ** (תיאטרון הספרייה), **משהו למות בשבילו** (תיאטרון חיפה), **יחסים מסוכנים**, **אגף 6** (הסימטה), **כתב את התסריט באב אל ג'הנום**. כשחקן בתיאטרון: **רומיאו ויוליה** (הקאמרי), **הגיבן מנוטרדם** (תיאטרון ב"ש), **אגף 6**, **יחסים מסוכנים** (תיאטרון הסימטה), **התור**, **ריצ'ארד השלישי**, **הסוחר מוונציה**, **אובססיה**, **פנטזיה**, **אקווס**, **תום סויר**, **שיער** (תיאטרון הספרייה) ועוד. בקולנוע: **בית-לחם**, **הבודדים**, **מכתבי אהבה במלחמה**, **שבטי אוקטובר** (הפקה אמריקאית), **סינדרום ירושלים** (הפקה גרמנית-ישראלית). בטלוויזיה: **שלטון הצללים** (הוט), **מטומטמת**. (הוט), **חטופים 2** (קשת), **2.3 בשבוע**, **בשורות טובות** (קשת), **ילדי אופוריה** (הוט), **רמזור** (קשת).

אלי ביז'אווי (תרגום)

ליד 1978, בוגר מגמת בימוי והוראת תיאטרון במכללת סמינר הקיבוצים. בין תרגומיו: **סיפור הפרברים**, **בית ספר לנשים**, **שורת המקלה**, **אותלו**, **קברט**, **רומיאו ויוליה**, **דבר מצחיק קרה** (התיאטרון הקאמרי) 1984, **הקמצן**, **יחסים מסוכנים** (הבימה). **טרטיף**, **לצאת מהארון**, **חיית מחמד**, **אוליבר!**, Avenue Q, (בית ליסין) **הורים איומים**, **רומיאו ויוליה**, **פיאף**, **שחק אותה סם**, **טירונות בלז** (תיאטרון באר שבע). **העולם האחר** (תיאטרון החאן) **שנה עם צפרדי** ו**קרפד** (תיאטרון המדיטק) **בילי אליוט**, **היפה והחיה** (תיאטרון מסחרי) **מלחמת טרויה לא תפרוץ**, **בדלתיים סגורות**, **אאידה**, **תשוקה**, **ג'קיל והייד**, **משחקי חופשה** (תיאטרון הספרייה) **כלוב העלזים** (תיאטרון מסחרי) **ליצנים של אלוהים**, **אל נקמות** (סל"ה יורם לוינשטיין). כתיבה: **לא דובים ולא יער**, **אריה הספרייה** (המדיטק). **בימוי**: בתיאטרון באר שבע **פיאף**. בתיאטרון הקאמרי: **תעלת בלאומילך** (עם גורי אלפי) בתיאטרון הספרייה: **תשוקה** (סונדהיים), **בדלתיים סגורות**, **היפה והחיה**. בבית צבי: **אנדורה**, **השגחה עליונה**, **ספון ריבר**. קולנוע: כתיבת התסריט **לבננות**, סרטו של איתן פוקס. זוכה פרס על כתיבת הליברטו **לאדיפוס משפט האלים**, פסטיבל עכו 2000 זוכה מלגת קרן אמריקה-ישראל (שרת) לבימוי בשנים 2006-2002. זוכה פרס קרן רבינוביץ' לתרגום על שם עדה בן נחום לשנת 2014 על תרגומו לטרטיף. זוכה פרס התיאטרון הישראלי בקטגוריית מתרגם השנה 2015 על תרגומו לרומיאו ויוליה. זוכה פרס התיאטרון הישראלי בקטגוריית מתרגם השנה 2016 על תרגומו להורים איומים.

פולינה אדמוב (תפאורה ותלבושות)

לידת מוסקבה, עלתה ב-2001. בעלת תואר שני בעיצוב גרפי ודפוס. מעצבת תפאורה ותלבושות בארץ ובחו"ל. בין עבודותיה - בתיאטרון החאן: **משחק של אהבה ומזל** (זוכת פרס התיאטרון לתלבושות, 2013) **מולי סויני**, **סדר עולמי חדש**, **הלילה השנים-עשר** (זוכת פרס התיאטרון לתלבושות, 2010), **שני קצרים וחתול**, **האדרת**. בקאמרי: זה היס הגדול, **פופר**, **איש קטן מה עכשיו**, **אלקטרה**, **כבוד אבוד**, **ארוחת טעימות**, **מפסיתו**, **הילד חולם**. הבימה: **אדיפוס**, **נעצר בחצות**, 1984, **צמח** (עם תיאטרון מלנקי). הבימה-קאמרי: **הכתה שלנו**, **אשה בורחת מבשורה**, **שלוש אחיות**. תמונע: **עיקר שכחתי**. בית ליסין: **הר לא זז**, **סודות**. צוותא: **מישהו מאחורי**. תיאטרון מלנקי: **הזקנה ועושה הנסים**, **הזר** (הצגת הפרינג' של השנה, 2004), **שושנת ירחו**, **על החטא**, **טרגדיות קטנות**, **מהגרם**, **איוב**, **אורפאוס במטרו** (פרס קיפוד הזהב לתפאורה, 2009). **הפקות אופרה פרינג'**. **קבוצת מחול נועה דר - עננועה**. **בסנט פטרבורג**: Takoi teatr (ההצגה היתה מועמדת למסיכת הזהב 2011), **במוסקבה טניה טניה** (Masterskaya Fomenko) ובקייב **Teatr Franko**. עיצבה ספרים, תוכניות וקטלוגים (תיאטרון גשר, ידיעות, מעריב, הוצאת גשרי-תרבות, המוזיאון לאמנות רוסית בר"ג, תיאטרון החאן, התיאטרון הקאמרי).

אבי יונה בואנו (במבי) (תאורה)

אמנות התאורה של במבי נוגעת בכל תחומי המופע: תיאטרון, מחול, אופרה, מופעי רוק, אופרות רוק, פרויקטים ארכיטקטוניים, מיצבי ווידאו, מיצגים ואינטלייזנס של תאורה. כשהתגורר באנגליה עבד עם להקות רוק רבות, ביניהן: **הקור**, **מייק אולפילד**, **דיויד גילמור**, **רוג'ר ווטס**, **תומפסון טווינס**, **הקומודורס**, **מיטלוף ורבים אחרים**. בארץ הוא מעצב תאורה למיטב האמנים והלהקות, ביניהם **אריק איינשטיין**, **שלום חנוך**, **שלמה ארצי**, **ריטה**, **יהודה פוליקר**, **מתי כספי**, **יהודית רביץ**, **החברים של נטשה**, **כוורת**, **רמי פורטיס**, **ברי סחרוף**, **ארקדי דוכין** ועוד. עיצב תאורה לכל התיאטרונים בארץ, ביניהם **הקאמרי**, **הבימה**, **תיאטרון באר שבע**, **תיאטרון חיפה**, **הצגות פרינג'** ועוד. בעשרים השנים האחרונות משמש כמעצב הבית של **אנסמבל עתים** (רנה ירושלמי): **רומיאו ויוליה**, **וויצק**, **ויאמר וילך**, **ויסעו ויחנו**, **חלום ליל קיץ**, **שלוש אחיות**, **מינוס**, **הדיבוק**, **הרצל**, **הטייפ האחרון של קראפ**, **המלך הולך למות**, **פר גינט** וכן של תיאטרון גשר: **כפר**, **עיר** - **סיפורי אודסה**, **העבד**, **שלוש אחיות**, **מומיק**, **סיפור ב 2**, **שונאים סיפור אהבה**, **רומן בעבודה**, **שש דמויות מחפשות מחבר**, **הנסיכה איבון** ועוד. תאורן הבית של להקת בת שבע ומלווה את עבודותיו של אוהד נהרין: **קיה**, **אנאפאזה**, **פרפטום**, **ארבוס**, **משה**, **שלוש טלופאזה**, **מקס**, **הורה**, **סדר**, **שדה 21**, ועוד. האיר את עבודותיה של שרון אייל: LOVE, **ברתולינה**, **מקארובה קביסה**, **ביל**. עיצב תאורה לענבל פינטו ואבשלום פולק, יסמין גודר. בחו"ל: בלט קולברג, קארט בלאנש, NDT, בלט האופרה של פריס, הבלט המלכותי הדני באזל בלט, בלט האופרה של הלסינקי, להקת אלווין איילי, גראנד בלט קנדיאן, האברד סטריט, בלט פורנקפורט. באופרה הישראלית עיצב תאורה לכ-60 הפקות. לאחרונה, **הילד חולם**, **נבוקו ואאידה** במצדה. בחו"ל, באופרות של טוקיו, ניס, ליון, ברצלונה, מדריד, בילבאו, קופנהגן, קלן ועוד. עיצב תאורה למחזות זמר, הפקות איצטיוניס, הפקות טלוויזיה, מיצבים מוזיאוניים ופרוייקטים אדריכליים. קונצרטים של הפילהרמונית בארץ ובעולם, תחרות האירוויזיון (תפאורה ותאורה) מיצגי תאורה מאירים את השמים, כמו כן מופעים של סטיבי וונדר, דיזי גילספי, נינה סימון, הרכבי ג'אז רוק, אל דימילה, צ'יק קוריאה, מיילס דייוויס. פרסים: פרס שפירא על פיתוח שפה ייחודית לעולם המחול, פרס ת"א למצוינות, 10 פרסי מעצב השנה בפרס התיאטרון, פרס על הישגים יוצאי דופן על פרויקט מרכז המבקרים "שרשרת הדורות" בכותל, מידי ארגון Thea של דיסני. בקאמרי עיצב לאחרונה את התאורה לקברט, **לסטמפניו**, **לרומן משפחתי**, **לאיש קטן מה עכשיו?** **לגורודיש**, **לאופרה בגרוש**, **לצייד המכשפות**.

רועי ירקוני (מוסיקה)

מלחין, פסנתרן ומעבד מוסיקלי. מנהיג ההרכב "פאניק אנסמבל". חבר בלהקת "נקמת הטרקטור". הוציא אלבום EP עם קרני פוסטל - רחוק מדי. בין עבודותיו: תיאטרון - הבימה: **קורילונסו**, 1984, **אמא אמרה שאסור**, בית ליסין: **הר לא זז**, **הקומה השלישית**, **מלך הכלבים**. תיאטרון גשר: **מר ורטיגו**, **במנהרה**. תיאטרון באר שבע: **גריין מייל**, **דונה פלור ושני בעליה**, תיאטרון החאן: **גן הדובדבנים**, **המקצוען**, **הזהו אדם**, **משחזר הסכינים**, **שלוש נשים מחכות**. תיאטרון חיפה: **גזע**, **תש"ח**. המדיטק: **מושלמת**, **דודי שמחה**. תיאטרון השעה: **אוזו ומוזו מרחוב קוקורוזו**, **הדייג ודג הזהב**, **האסופית**, **הברווזון המכוער**, **הזמיר**, **האריה והעכבר**. תמונע: **ביחד**, **משחקי חברה**. הצגות בובות: **המסע אל האי אולי**, **אלמלא**, **הרוקמת**, **המעבדה של גברת סטרטה**, **האבולוציה של האהבה**, **פרנהיים**, **אגדת טבע**. פסטיבל עכו: **הדרך לעין חרוד**. קבוצת תיאטרון רות קנר: **הוא הלך בשדות** פרס המוסיקה בפסטיבל חיפה הבינלאומי להצגות ילדים 2017 עבור **הגשם של סבא** אהרון, תיאטרון הקרון. קולנוע: **פנסיון פראקט**, **ואריאנט פולגאר**, **המלחמה האחרונה של ילדי טהרן**, **מבצע נפתלי**, **טופו מחול** - הרמת מסך: **אנו**, "Unter den Linden", **רעב**. תמונע: **תנשמת**, **מגובה דשא**, **לפרק ולחבר ת'צורה**. הזירה הבינתחומית: **החתונה**. פרויקט הזירה, פסטיבל ישראל: **מרק אהבה**, **יציאת מוסיקה למיצג פיתום**, **לאפליקציה Talking friends**. הפקה, נגינה ותזמור: **בטיפול**, **מיתה טובה**, **חמש שעות מפריז**, **בוקר טוב אדון פידלמן**, **שטיסל**, **תמרות עשן**, **ההוציא את הכלב**, **לא הבטחתי לך**, **איזה מקום נפלא**, **והארץ היתה תוהו ובוהו**.

עמית זמיר (תנועה)

מורה לתיאטרון מחול, יוצר וכוראוגרף. בוגר בית הספר למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין, הסדנה להכשרת רקדנים בחיפה. בעל תואר ראשון B.Ed בחינוך למחול ותואר שני M.A בכוראוגרפיה. מורה לתיאטרון מחול בסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין, מורה ליצירה אישית בבית הספר למשחק ואמנויות הבמה "גודמן" בנגב, מעביר סדנאות "פשוט לזוז" בתנועה בארץ ובעולם. בתיאטרון באר-שבע: **למה לא באת לפני המלחמה?**, **בין חברים**, **רומיאו ויוליה**, **גריין מייל**, **חתונת הדמים**, **דונה פלור**. בבית ליסין: **הר לא זז**, **האורחת**, **הוא הלך בשדות**, **הקומה השלישית**, **מלך הכלבים**, **הסודות**. בהבימה: **קורילונסו**, **רעל ותחרה**, **מישהו שישמור עליי**, 1984. בתיאטרון גשר: **המחברת הגדולה**, **רודף העפיפונים**, **חוות החיות**, **מר ורטיגו**, **במנהרה**. ביידישפיל: **כוכבים תועים**, **מעשיות קלאץ**, **בישראל ובחזרה**. בתיאטרון אורנה פורת: **הניצחון הסופי**. בקאמרי: **בעל למופת**. בסוזן דלל: **בובה**, **סוסי ים**, **בלאנש**. בתיאטרון פיקולו איטליה: "Miracolo", בתיאטרון CRT איטליה: "The Head". כיוצר עבודותיו הוצגו בפסטיבלים רבים: "פסטיבל ישראל", "גוונים במחול", "מחול אחר", "מחול לוחט", פסטיבל מאסטר קלאס מילאנו איטליה, פסטיבל איסטרופוליטנה פרוג'קט בברטיסלאבה, פסטיבל, פסטיבל תיאטרון של מדינות דרום אמריקה - FITUB, 1 - Folkwang Physical Theatre Festival in Deutschland ועוד .

אסי אשד (שפה ודיבור)

לימדה דיבור ושפה ב"בית צבי", ב"סמינר הקיבוצים" ובחוג לתיאטרון באוניברסיטת חיפה. השתלמה בסטרטפורה אצל סיסילי בארי (RSC) ובלונדון אצל פסטי רודנברג (RNT). בין עבודותיה - הבימה: קורילונס, שייקספיר מאוהב, לבד בברלין, קורילונס, סיפור פשוט, יהוא, אדיפוס - תיאור מקרה, חשמלית ושמה תשוקה, הקמצן, אדם לא מת סתם, השבועה, פרסונה, הסוחר מוונציה, קוויאר ועדשים, שלמה המלך ושלמי הסנדלר, חברון, מסילה לדמשק, יחסים מסוכנים. הקאמרי: המלט, היה או לא היה, המלך ליר, ריצ'רד ה-III, ריצ'רד ה-III, מקבת, עוץ לי גוץ לי. תיאטרון חיפה: סיפור פשוט, המלט, מקבת. תיאטרון גשר: סונתת קרויצר, כולם רוצים להוליווד. תיאטרון הספריה: ריצ'רד השני, קליגולה, תיאטרון החאן: חלום ליל קיץ, האדרת, בגידה, האשליה, אסטרליין יקירתי. תיאטרון באר שבע: אילוף הסוררת, הרבה רעש על לא כלום. אנסמבל עיתים: הדיבוק, כישוף.

ריצ'רד השלישי

עבד נאטור (הדרכת ערבית ותרגום לערבית)

בוגר קמרה אובסקורה 2002 כתב ועיבד מחזות ילדים לתיאטרון אלמינא של נורמן עיסא. מתרגם - בין היתר: פאודה עונה שנייה. יועץ להצגה על מי ועל מה של תיאטרון חיפה, בימוי משה נאור. <http://www.eset.com>

לירון דן (עוזרת במאי)

בוגרת בית הספר הגבוה לאמנויות הבמה "בית צבי", 2011. עוזרת הפקה: תיאטרון באר שבע: גלילאו. מפיקה בפועל: פרס הבמה לילדים ונוער 2014, אדיפליה. עוזרת במאי: תיאטרון באר שבע: הגיבן מנוטרדאם, איזה יופי, רומיאו ויוליה, פרק ב', גרין מייל, דונה פלור-נשואה לשניים. בית ליסין: האבא, הר לא אז, הזוג המוזר - הגרסה הנשית, פולישוק. הבימה: קורילונס. המדיטק: כטוב בעיניכם, תיאטרון אורנה פורת: גיבורה.

השחקנים (לפי סדר הא"ב)

נדב אסולין (רודריגו)

נולד בירושלים, 1971. בוגר התיכון לאמנויות בירושלים. שרת בתיאטרון צה"ל. בוגר הסטודיו למשחק בהנהלת ניסן נתיב. זכה במלגות ע"ש עדנה פלידל וע"ש אבנר חזקיהו. הצגות בקאמרי: הלילה ה-12, רצח, פטרה, אדון וולף, שידוכין, אויב העם, קברט ליון, אשכבה, רווקים ורווקות, לכל השדים והרוחות, כובע הקש האיטלקי, זה הים הגדול, הכתובה, המלט, סאלח שבת, משרתם של שני אדונים, קומדיה של טעויות (על תפקיד הצורך בהצגה זו היה מועמד לפרס התיאטרון כשחקן המישנה של השנה), ופר, גורדיש, נשוי במנסיה, מלון רנדון, כטוב בעיניכם, פתאום דפיקה בדלת. בתיאטרון באר שבע: שירה (עגנון) ילד משלי (חגית רכבי). בטלוויזיה: שבתות וחגים, הלילה של אתי, ערוץ ניקלודיאון (בצפר). האי פיג'מות (ערוץ הילדים). קולנוע: ביקור התזמורת, התחלפות. בייס מספר הצגות בין השאר בסטודיו ניסן נתיב ובתיאטרון צה"ל. הצגות לילדים, לרוץ - מחזה קריאה בפסטיבל "צו קריאה". למשל שועל בפסטיבל הצגות ילדים בחיפה בבימויו ובהשתתפותו זכתה בתואר "חביבת הילדים".

רמי ברוך (יאגו)

למד משחק באוניברסיטת תל אביב. הופיע בהצגות - תיאטרון נוה צדק: הפטרוט. פסטיבל עכו 1980: פונדק הרוחות (פרס ראשון). פסטיבל עכו 1984: ריקודו של ג'ינגיס כהן (פרס ראשון). בית ליסין: ריקודו של ג'ינגיס כהן, פן. הקאמרי: חוות החיות, מיכאל קולהאס, המסע של אמא טאבורי, נצות, עוץ לי בעוץ לי גוץ לי, הריון, פיקניק בחוסמסה, רחם פונדקי, צ'בוטיקין בשלוש אחיות, מדבינדקו בהשחקן, ראש משוגע, הרוצח בריצ'רד השלישי, המבקר במבקר המדינה, הסוחר מוונציה, הנמר - הצגת יחיד, פרס ראשון בתיאטרונטו 1994, שברי זכוכית, בוטרה, השוטה בהלילה ה-12, שידוכים, הזונה מאוהיו, קרום בקרום, אבן בוחן בכטוב בעיניכם, קרוגסטאד בנורה, רווקים ורווקות, המשרת בעוץ לי גוץ לי (2002), כובע הקש האיטלקי, קוויאר ועדשים, איתמר יעקובי ביעקובי

ולדינטל, מקום אחר ועיר זרה, השוטה בהמלך ליר, ראש להקת השחקנים ברוזנקרנץ וגילדנשטרן, למקה בהרטיטי את לבי, ביאליק בהיה או לא היה, וייקופ בגטו, פכץ בשיץ, הצגת היחיד משפט פולארד, המלחמה בבית (בשיתוף תיאטרון "מ.ר.א.ה.", קריית שמונה), בן גוריון בהילכו שניים יחדיו, ארנולף בבית ספר לנשים, הארי בהם יורים גם בסוסים, הזקן באשכבה, הטבח באמא קוראז' וילדיה, פוזנא בכולם רוצים לחיות, וניה בניה סוניה מאשה ושפיץ, יהושוע מעיין באח יקר, צביקה בעל האש, אנדרי בשלוש אחיות, סמואל פאריס בציד המכשפות. תיאטרון לילדים ולנוער: נחמן. תיאטרון תמונע: שעונים. טלוויזיה: כתר בראש, בנין בדב גרונר, קו 300, מגירות הלב, טיפול נמרץ, הסידרה מבקר המדינה והדרמה על אש קטנה. פרסים: זכה ארבע פעמים בפרס ע"ש אברהם בן יוסף, פרס עיריית תל אביב ע"ש חנה וגוטליב רוזנבלום, פרס התיאטרון הישראלי לשחקן בתפקיד המישנה לשנת 1998 על תפקידו בהזונה מאוהיו, ופרס שחקן השנה לשנת 2008 על תפקידו בהרטיטי את לבי.

שלומי ברטנוב (קאסיו)

שחקן יוצר ומוסיקאי, בוגר ניסן נתיב ת"א 2010. זוכה פרס השחקן הטוב ביותר, פסטיבל עכו 2011, פרס השחקן הטוב בטקס אסיט' 2015 ופרס "קיפוד הזהב" כמלחין השנה לשנת 2016. בין תפקידיו בתיאטרון: אצל הים (קבוצת רות קנר), מיין קאמפף (פסטיבל עכו 2011), בנוגע לציפור (תיאטרונטו 2014), סיפור פשוט (הבימה), הליוגבלוס (תיאטרון תמונע).

ירדן ברכה (ביאנקה)

במשך 10 שנים היתה חברה בלהקת "השכנים של צ'יץ". שרתה בלהקת חיל החינוך והנוער - הלהקה הייצוגית של צה"ל. בוגרת הסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין 2008-2011. זכתה במלגות ע"ש קרן שוסהיים ואורנה בן חורין. במהלך לימודיה השתתפה בהצגות: אחרי הגשם, יונים חרשים, שיקאגו. משחק מול מצלימה - רותי דייכס. תפקידים בתיאטרון: קומדיה של טעויות, הם יורים גם בסוסים, מקבת, חברים של חברים, גורדיש, קרום בתיאטרון הקאמרי, שרול אופרת רוק ישראלית (סטודיו יורם לוינשטיין בשיתוף התיאטרון הקאמרי), הזמיר וקיסר סין תיאטרון גושן. קולנוע: כביש ארבעים דרום. טלוויזיה: עמוק במים, סברי מרנן (עונה 3).

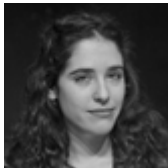
שגיא הלפרין (מונטאנו)

בוגר הסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין (2013). תיאטרון: מייד אין יזרעאל, ביקור מולדת תיאטרון השעה לילדים ונוער. ילדי בית העץ תיאטרון המדיטק. הדוכסית ממאלפי תיאטרון הבימה. שולם לעולם, מר זוטא ועץ התפוחים, חבר מכוכב אחר, הלב של ירושלים, הכבש 16, בייגלה התיאטרון הארצי לילדים ונוער. עד ראייה תמונע, שרוליק מחזמר בצוותא. טלוויזיה: תאג"ד דרמה יומית של yes. קולנוע: החופשה הראשונה.

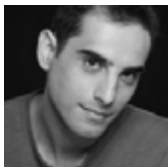
אביגיל הררי (דסדמונה)

בוגרת הסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין, 2014. בתיאטרון באר שבע: אדלה בבית ברנרדה אלבה. הכלה בחתונת הדמים. יוליה ברומיאו ויוליה. מדלן בהורים איומים. אניה בגן הדובדבנים. לילה בעפיפונים. בקאמרי משחקת גם בציד המכשפות בתפקיד אביגיל.

טל וייס (לודביקו)

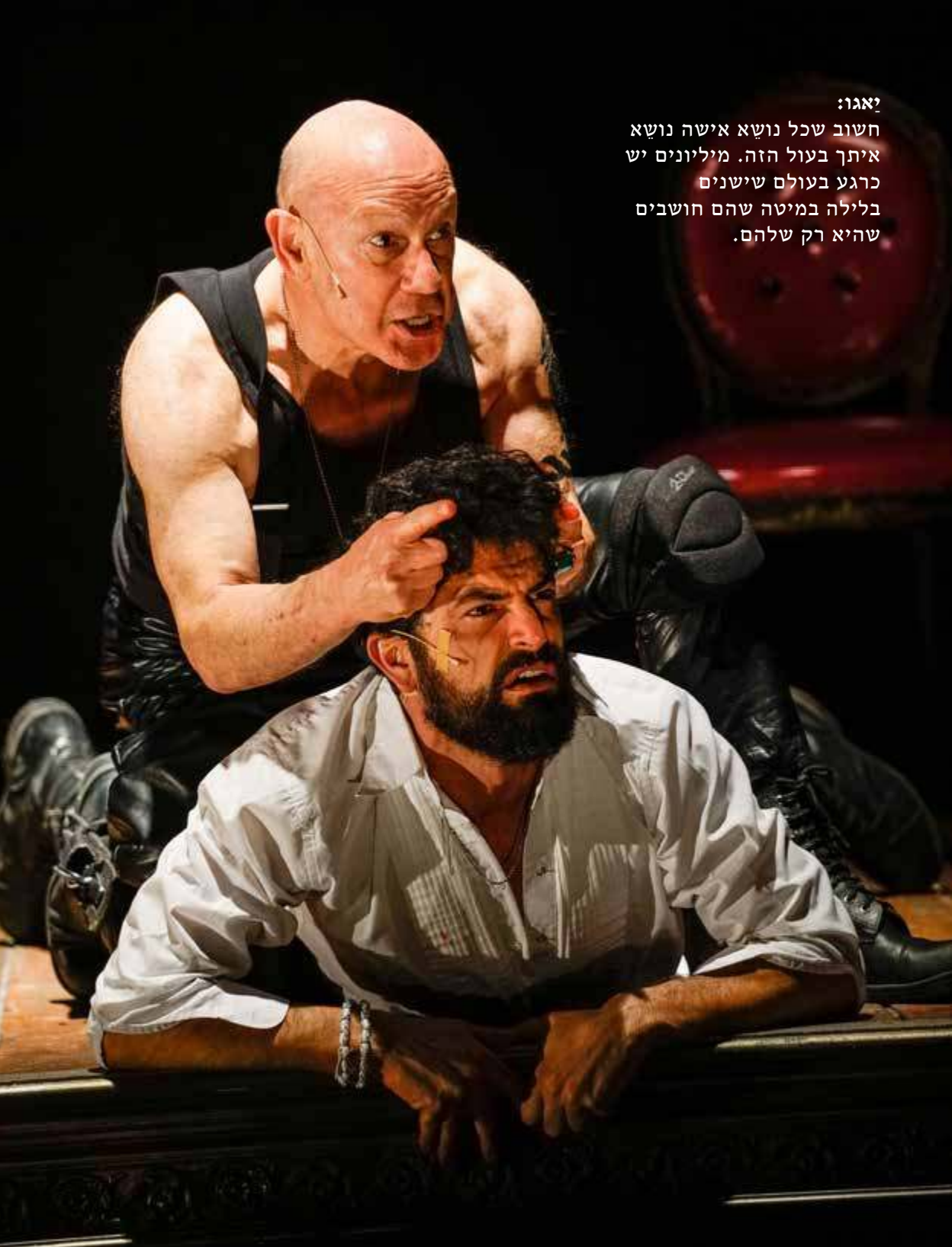
בוגר "בית צבי", 2002. מלגות: דיויד מרסר, שמעון פינקל, ביל דאבנפורט, בני ברית, המועדון המסחרי, קרן סטפנדיות, נגה צייטלין. הקאמרי: ינטל, פרצ'יק בכנר על הגג, גטו, קברט, גרין בריצ'רד השני, ריברס בריצ'רד השלישי, כייס / מנהל תיאטרון / טבח / משרור / צוער / נגן אקורדיון בסיראנו דה ברז'ארק, רומאי בדבר מצחיק קרה, מיגוון תפקידים באיש קטן מה עכשיו, בודקין באיבנוב, אד / השוטר סמית באופרה בגרוש, גלבוט בגורדיש, קראפקי/שרנק בסיפור הפרברים, שר הארמון בעוץ לי גוץ לי, וויגלנד בעמודי החברה, רודה בשלוש אחיות. מדיטק: אמיל והבלשים. באר שבע: זמלה בעלי כינור, הנערה מן הכפר. בית ליסין: אוליבר. תיאטרון הקיבוץ: נורי בתרנגול כפרות. תיאטרון מסחרי: צלילי המוסיקה, האריה המכשפה וארון הבגדים. תיאטרון הספריה: הורסט בעקומים, ארקדי באבות ובנים, הבחורים בדלת ממול, פסקל בהבלון האדום, פרח לב הזהב, יוסף וכתונת הפסים, משתגעים מאהבה, אוויטה, פנטזיה, אובססיה, רולנד במשהו קוסמי, חיליק בשירות לקוחות, רוברט בהכתובה. צוותא: ערב עירוני. לאחרונה הוציא אלבום בכורה מה כבר יכול להיות?

יגאל זקס (ברבנציו)

בוגר "בית צבי" 1994. משחק בתיאטרון - הקאמרי: סוס אחד נכנס לבר, אנה, גורדיש, אלקטרה, פרוסט/ניקסון, הילכו שניים יחדיו, מבדולח לעשן, לזיסטרטה 2000, הורדוס, אמא קוראז', השחקן, אורי מורי. אנסמבל הרצליה: המסיבה של אביגיל. הבימה: אוגוסט מחוז אוסייג'. בית ליסין: כולם היו בני. תיאטרון ב"ש: סוחרי התהילה, החטא ועונשו, אשת האופה, הפסנתר של ברטה, כסף של אחרים, שיר חדש, פילדלפיה אני בא, הנסיכה והרועה, סיד, היהודי זיס. תיאטרון הספריה: עיין ערך אהבה, לשבור את הצופן, הורים איומים, ריצ'רד השלישי, אאידה. תמונע: בוץ. תיאטרון נוצר: קרנפים. טלוויזיה וקולנוע: החממה, המשורר, כתב פלילי, לגעת באושר, כנפיים, אנס הבושם, דשאים סגולים, לתפוס את השמיים, תיק סגור, עכשיו או לעולם לא, הגרעין הקשה, נימפות בערפל. בימוי - תמונע: בוץ. צוותא: נימפות בערפל. הסימטה: החמור והשמנמנות. תיאטרון הספריה: האספן, הוכחה, בודדה באפלה, מגנוליות מפלדה. בית צבי: חתונת הדמים, הא הא, האב, הבקכות, מעשיית חורף, פוטנציאל קומי ועוד מחזהו מאה זכה בתחרות "משישה יוצא אחד" ועלה 2007 בתיאטרון הקאמרי.

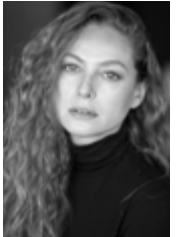

אגו:

חשוב שכל נושא אישה נושא איתך בעול הזה. מיליונים יש כרגע בעולם שישינים בלילה במיטה שהם חושבים שהיא רק שלהם.

אנדריאה שוורץ (אמיליה)

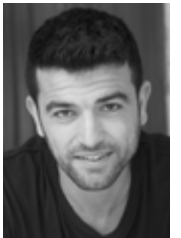
בוגרת הסטודיו למשחק מיסודו של יורם לוינשטיין, 2008. בתיאטרון קרוב: אדיפוס בקולנוס, בתיאטרון בית ליסין: תקלה קלה, בטלוויזיה: עספור. זוכת מלגות: עדי קמרי 2006, 2007, ד"ר שוש אביגל ז"ל 2007, קרן שוסהיים 2007, מילגה מטעם קרן אסתר וד"ר אלי על הצטיינות בלימודי המשחק. בקאמרי: מרפשה באיבנוב, ברברה סמית בנושוי במנוסה, גב' רומל בעמודי החברה, אן פאטנאם, רות פאטנאם בציד המכשפות. שיחקה גם במעגל הגיר הקווקזי בתפקיד אשת המושל, בשגעון באופרה בתפקיד מריה, באורזי מזודות בתפקיד ציפורה צחורי, בקומדיה של טעויות בתפקיד אדריאנה, בבעל למופת בתפקיד יפית קור.

שרה פון שוורצה (אמיליה)

ילידת גרמניה, עלתה בילדותה עם הוריה לארץ. בוגרת ביה"ס הגבוה לאמנויות הבמה "בית צבי" 1992. בין תפקידיה בתיאטרון: רובי גאלונס בזינגר, קתלין באהבה וזכרון, סימון בבית המלאכה, דזירה במחלת נעורים, קונראדית בסיד, טיטניה/היפוליטה בחלום ליל קיץ, הברונית רוטשילד בפסנתר של ברטה, ילנה בדוד וניה, מעכה באכזר מכל המלך. התיאטרון הקאמרי: ללי בחברות הכי טובות, כריסטינה בנורה, מרגרטה בקופנהגן, פאם ביום במותה של ג'ו, ליידי במלביש, לאורה בהאב (פרס השחקנית המצטיינת), המלכה גרטרוד בהמלט, גליה פלד בג'וני הלך, הפסיכולוגית באוי אלוהים, האם ברומיאו ויוליה, רות בבין שני עולמות (המחזה הביוגרפי שכתבה וזכה בפרס המחזה), קרן בחברים של חברים, אמילי בכבוד אבוד, גב' ואן פלס באנה, היידי ברשיון לחיים, פליציה בקרום, ענת באגדת דשא. תמונע: עניין של גברים, בכל מקום באמבטיה שאין בו מים של גאזינה דאנקוורת, אדיקט (התמכרות) של נאוה צוקרמן. תיאטרון ערבי עברי: קונצרט כבקשתך של קרץ, שבעה ילדים יהודים של קאריל צ'רצ'יל. לחכות לאדם שפילמן של האקן סאוואס והלהקה, בבאלהאוס נויניןשטראסה בברלין. בית ליסין: מימונה של חנה אזולאי. קולנוע וטלוויזיה: השתתפה, בין השאר, בסרט ארץ חדשה. השתתפה בדרמת הטלוויזיה ארץ קטנה איש גדול בתפקיד מינה שכטר. השתתפה בסידרה טיפול נמרץ בערוץ 2 ובסידרה מעורב ירושלמי בערוץ 10. השתתפה בסידרה זגורי אימפריה בהוט, בתפקיד ויואן זגורי. בימוי: משהו קוסמי Constellations מאת ניק פיין. תיאטרון הספרייה 2014. להוציא את הילדה מאת ניר שטראוס, תיאטרונטו 2017. טרור (תרגמה וביימה). כתיבה: בין שני עולמות" קו-פרודוקציה של תיאטרון שאושפילבינן שטוטגרט והתיאטרון הקאמרי של תל אביב. בימוי - מנפרד לנגר. 2012-2013. חברה בוועדות אמנותיות שונות, מלמדת ב"בית צבי". מרצה לדרך "מרכז המרצים" ברחבי הארץ על הקשר בין שפת גוף וזהות ועל סיפורה האישי. פרסים: על תפקיד ללי בחברות הכי טובות בתואר "אשת השנה" מטעם שידורי קשת. על תפקיד מרגרטה בקופנהגן זכתה בפרס התיאטרון הישראלי כשחקנית המיטיבה של השנה. על תפקיד לאה בסידרה מעורב ירושלמי בערוץ 10, זכתה בפרס האקדמיה הישראלית כשחקנית השנה בתפקיד דרמטי. פרס מחזאית השנה על המחזה בין שני עולמות. פרס ע"ש אברהם בן יוסף על תפקידה באנה. נמנתה עם חבר השופטים בפרס ספיר בשנת 2015. חברה בוועדת השופטים של פרס פרס לשלום - קרן פורום העתיד, גרמניה ישראל.

עמוס תמס (אותלו)

יליד רמלה, 1977. בוגר ביה"ס למשחק "סמינר הקיבוצים", בוגר סדנת משחק מול מצלמה של רותי דייכס. זוכה מילגת קרן אמריקה-ישראל למשחק. תפקידים בטלוויזיה: אשר בסדרה ג'ודה HOT. יעקב בוסקילה בשביתה yes. אריק ארבל באחת אחת אפס, ערוץ 10. שבי בדרמה טור אחד לחלום, ערוץ 10. אמיר בסרוגים, yes. יריב בשיר שלנו, yes, איתי בעספור, HOT 3. שירזי הגדול במסודרים, ערוץ 2. עכשיו או לעולם לא, דוקורמה, רשת. הינחה את התוכנית אקסטרים מייקאובר בערוץ 10 תפקידים בקולנוע: שימי בלעבור את הקיר בימוי רמה בורשטיין. עדי בילד טוב ירושלים בימוי רועי פלורנטין. מנשה בהלומים בימוי: אורז מרחי וסחר שביט. מנשה בשלוש אמהות בימוי דינה צבי ריקליס. בנג'י בנוזחה אל פואד בימוי ג'אד נאמן. אמנון בגיבורים קטנים בימוי איתי לב. שמעון חסון בעץ לימון. בימוי ערן ריקליס. איציק בכידון בימוי עמנואל נקש. תיאטרון: בתיאטרון ערבי-עברי הופיע בתפקיד קאליבן בבחזרה לסערה. בצוותא וסמינר הקיבוצים בתפקיד לודג'ה במזריץ'. בקאמרי: אבנר בהבדלה, קזבלן בקזבלן, סטנלי בחשמלית ושמה תשוקה (בשיתוף הבימה), ניקי במצחיקונת, מיקי באיסמעיליה. משמש פרזנטור לעמותת "פתחון לב" ולחברת האופנה "ML".

OTHELLO

By **William Shakespeare**

Translated by **Eli Bijaoui**

Directed by **Irad Rubinstain**

Set and Costumes **Polina Adamov**

Music **Roy Yarkoni**

Lighting **Avi Yona Bueno** (Bambi)

Movement **Amit Zamir**

Language Coach **Assi Eshed**

Arabic **Abed Natour**

Director Assit. **Liron Dan**

Cast:

Othello **Amos Tamam**

Iago **Rami Baruch**

Desdemona **Avigail Harari**

Emilia **Andreea Schwartz /**

Sara von Schwartz

Cassio **Shlomi Bertonov**

Roderigo **Nadav Assulin**

Brabantio **Yigael Zachs**

Bianca **Yarden Bracha**

Lodovico **Tal Weiss**

Montano **Sagi Halperin**

Soundtrack:

Avi Belleli - Vocals

Omer Hershman - Guitars, Oud

Yohai Cohen - "Song of jealousy": Moroccan

Arabic singing, translation and melody

Dvir Silverstone - "This the cause" -

Melody and recording

Eyal Shindler - Mix

Production manager **Halit Ziv-Hadas-Peeri**

Stage manager **Moshe Vaknin**

Lighting operator **Yossi Harari**

Sound **Eyal Reichstat**

Wardrobe **Aline Roche Gazit**

Props **Hanna Nechmad**

Makeup **The entire Dept.**

First performance: 16/3/18

Length: 2 hours 15 minutes including interval

Othello, a Moorish general in the Venetian army, falls in love with the white-skinned Desdemona. Their mixed marriage leads to emotional turmoil and burning jealousy. Iago, Othello's traitorous adjutant, persistently and consistently convinces him that Desdemona has been unfaithful to him. Enraged and hurt, Othello murders Desdemona and commits suicide. As a result of a malicious and deceptive plot, a great love turns into familicide. Othello's family tragedy engages with timeless human phenomena throughout history: racism, love, jealousy, and betrayal.

אותלו:

כמו נהר גועש

שרק שוצף קדימה אין-עצור;

כך ישטפו בי מחשבות דמים

בקצב רצחני, בלי להביט

אחור, מבלי לסוג אל אהבה

כנועה, עד ייבלעו בנקמה

גדולה.

ראו גם

שמת ההצגות לפי סדר הא'–ב'

"**אשכבה**"

מאת ובבימוי: חנוך לוין

- יוון**, התיאטרון הלאומי של אתונה, מאי 2000 – ביקור ראשון של אשכבה בחו"ל. פעם ראשונה בה תיאטרון ישראלי מופיע בעברית ביוון ו שתי הצגות.
- גרמניה** - תערוכת אקספו 2000 - הנובר בית האופרה הגדול של בראשווינג וילי 2000 – שתי הצגות
- הונגריה** - פסטיבל תיאטרוני אירופה, אולם תיאטרון קטונה יווף בודפשט, נובמבר 2000- שתי הצגות.
- פולין** - התיאטרון העירוני של וארשה, הדרמטיציני, ורשה, מאי 2001 – חילופי הצגות עם התיאטרון הקאמרי – שתי הצגות.
- גרמניה** - תיאטרון פרייה פולקסבינה, ברלין, נובמבר 2001 – במסגרת שבוע התרבות היהודית בברלין – שתי הצגות.
- רומניה** –סיבוי - פסטיבל סיבוי הבינ"ל לאומניות הבמה, סיבוי יוני 2004 ובנוסף, התיאטרון הלאומי של רומניה,בוקרשט 2004, במעמד נשיא רומניה - מר אליטיקו – הצגה אחת.
- סין** – במסגרת פסטיבי צ'יבו, התיאטרון הלאומי של בייג'ין, ספטמבר 2004 – הופעה ראשונה של תיאטרון ישראלי בסין – ארבע הצגות
- טורקיה** - התיאטרון הלאומי של אנקרה, בית האופרה של איסטנבול, פברואר 2006 – פעם ראשונה בה תיאטרון ישראלי מציג בטורקיה. שתי הצגות.
- סין** - תיאטרון העם בבייג'ינג, מארס 2006 - חמש הצגות.
- צ'כיה** - פסטיבל אומנויות הבמה הבינ"ל, בעיר ראדק-קרלוזה יוני 2007 – שתי הצגות.
- סין** - המרכז התיאטרוני הביצה 2012 במסגרת 20 שנה ליחסים הדיפלומטיים בין ישראל לסין – שלוש הצגות (כיצר טייאמן בייג'ינג).
- רוסיה** - פארום – פתיחת פסטיבל התיאטרון הבינ"ל 2011 – שתי הצגות.
- סין** - בייג'ינג, ספטמבר 2017

"**אורי מזודות**"

מאת: חנוך לוין. בימוי: אודי בן משה.
סין – בייג'ינג, תיאטרון העם 2013 – שתי הצגות.

אלקטרה

מאת: סופוקלס

בימוי: כפיר אזולאי

פאפוס, ניקוסיה קפריסין פסטיבל בינלאומי לדרמה יונית עתיקה 2 הצגות יולי 2015

"**אנטיבונה**"

מאת: סופוקלס. בימוי ועיבוד: חנן שניר.

קו-פרודקציה עם התיאטרון הלאומי הבימה.

- קפריסין** - פסטיבל בינלאומי לדרמה יונית עתיקה, האמפי העתיק של פאפוס 2008
- טייוואן** - התיאטרון הלאומי ע"ש צ'אנג קיי שק, טיפה, אפריל 2008 – פעם ראשונה בה תיאטרון ישראלי מופיע בטייוואן – שתי הצגות.
- יפן** - הפסטיבל הבינ"ל לתיאטרון במרכז לאמנויות הבמה, שיוואקה 2008 – שלוש הצגות

"**בצהרי יום**" - **הצגת יחיד של יפתח קליין**

מאת : אריה שבב בימוי: שמואל וילוני

- ארה"ב - ניו יורק - פסטיבל non stop JCC-Israel במנהטן, פברואר 2006 במסגרת שבוע ישראל.
- אוקראינה** - פסטיבל Kiev Top Fest קיב, מאי 2006
- פולין** - פסטיבל בינלאומי לאמנויות הבמה, לוודז' אוקטובר 2006
- גרמניה** - פסטיבל THESPIS להצגות יחיד בקל, נובמבר 2006
- ההצגה זכתה במקום הראשון.
- גרמניה** - שבוע תרבות ישראל, תיאטרון אולם, אפריל 2008
- גרמניה** - פסטיבל תיאטרון היידלברג, אפריל 2010

"**גורודיש**"

מאת ובבימוי: הלל מיטלפונקט

ארה"ב - ניו יורק - וושינגטון די.סי. 1998

BAM מאי 1995 – שתי הצגות.

בנוסף נערך בתום הצגת הבכורה אירוע התרמה של אגודת ידידי הקאמרי בניו יורק במעמד הרמטכ"ל דאז, רב אלוף אחוז ברק.

ואלו מסעות התיאטרון הקאמרי בעולם 2017-1995 עשרים שנות

"**גטו**"

מאת: יהושע סובול. בימוי: עמרי ניצן.

הונגריה - בודפשט התיאטרון הלאומי "ויקסנהאוז" – במסגרת ציון 60 שנים לנירוש יהודי הונגריה למחנות המוות 2014 – שתי הצגות.

"**המלט**"

מאת: ויליאם שייקספיר. במאי : עמרי ניצן

- פולין** - פסטיבל שייקספיר הבינ"ל בגדנסק, אוגוסט 2005 – שלוש הצגות.
- במעמד נשיא פולין לשעבר, לך ולנסה ובמעמד שגריר ישראל בפולין
- רומניה** - פסטיבל שייקספיר הבינ"ל, התיאטרון הלאומי (נציול) בוקרשט, מאי 2006 – במסגרת המופע תרגום לעברית. במה על במה – שלוש הצגות
- ארה"ב** פסטיבל שייקספיר בווישינגטון DC, מארס 2007 – כחלק מפסטיבל שייקספיר הבינ"ל הגערך בקנדי סנטר. ההצגה נערכה בתיאטרון Signatures. המלט היא ההצגה שחנכה את המבנה החדש במקום – חמש הצגות.
- ארה"ב** - קליבלנד פלייהאוס, אוהיו מאי 2008 – ארבע הצגות.
- סין** - פסטיבל שייקספיר הבינ"ל בשנחאי, מרכז האומנויות של שנחאי, מארס 2009 - שלוש הצגות
- רוסיה** - במסגרת פסטיבל שייקספיר הבינ"ל תיאטרון האומות, מוסקבה, אוקטובר 2009 – שלוש הצגות.

"**האב**"

מאת: אוגוסט סטרינדברג. בימוי: יוסי פולק.

Poland – the four fest, Lodge September 2007

פולין - פסטיבל ארבע תרבויות, לוודז', ספטמבר 2007 – שתי הצגות

"**הארץ המובטחת**"

מאת: ז'אן קלוד גרימברג. בימוי: שארל תורג'מן (בצרפת)

צרפת - תיאטרון הרואנד פואה בפאריז, מארס 2009 – כחלק מחילופי הצגות עם ה Rond Point – התיאטרון הממוקם בשאנז – אליזה – הפקה משותפת של הקאמרי והרונד פואה- 5 הצגות בתל אביב.

"**הדיבוק**" - **אנסמבל עיתים בשיתוף התיאטרון הקאמרי. מבוסס על מחזה מאת ש. אנסקי בבימוי רנה ירושלמי**

- הולנד** - כרונינן פסטיבל אמנויות הבמה 2009 – שתי הצגות
- צ'כיה** - הפסטיבל הבינלאומי בתיאטרון הלאומי פראג – שתי הצגות
- גרמניה** - דרדן (קופרדוקציה) 2011

"**הכיתה שלנו**"

מאת: סדיאוש סלובוד'אק בימוי: חנן שניר.

הקדוניה – אוחריד, ביטולה, סקופיה – שלוש הצגות שונות.

אלבניה - טיראנה – הצגה אחת.

מונטנגרו - פודגוריצה – הצגה אחת.

סרביה - בלגרד – הצגה אחת.

"**המורדים**"

מאת: עדנה מזי"א. בימוי: עמרי ניצן

גרמניה - פרנקפורט, אפריל 2001. במסגרת חילופי הצגות עם התיאטרון העירוני של פרנקפורט – שאושפלהו – שתי הצגות.

"**השיבה לחיפה**"

מאת: רסאן כנפאני. עיבוד לבמה: בועז גאון. בימוי: סיני פתר.

ארה"ב – וושינגטון די. סי. 2011, במרכז התיאטרון היהודי JCC. התיאטרון הקאמרי התארח למשך 14 הצגות .

"**יואמר. וילך**" – אנסמבל עיתים בשיתוף התיאטרון הקאמרי.

עפ"י: התנ"ך ובבימוי: רנה ירושלמי

אוסטרליה - פסטיבל אדלייד 1998

ארה"ב – וושינגטון די.סי. 1998

גרמניה - המבורג, מינכן, דיסלדורף 1998

גרמניה - ברלין,פסטיבל ברלין יוני 1999

אנגליה - לונדון, יוני 1999, פסטיבל התיאטרון הבינלאומי

ארה"ב – סאן פרנסיסקו, יולי 2000

"**וישתחו. וירא**" – אנסמבל עיתים בשיתוף התיאטרון הקאמרי.

מאת: ובבימוי: רנה ירושלמי

גרמניה - המבורג 1998, 1996 – פסטיבל התיאטרון הבינלאומי.

"**יעקוב וליידנטל**" –

מאת: חנוך לוין. בימוי : יוסף כרמון

(על פי הבימוי המקורי של חנוך לוין.)

פולין - פסטיבל לוודז' לאומנויות הבמה, לוודז', נובמבר 2005 – שתי הצגות.

"**מיתוס**" – **אנסמבל עיתים בשיתוף עם תיאטרון הקאמרי**

מאת: עפ"י הוונים. בימוי: רנה ירושלמי

ארה"ב – ניו יורק, פסטיבל הקיץ, לינקולן סנטר. יולי 2003

נובמבר 1993ארה"ב-ניו יורק

"**נעמי**"

מאת: רובי פורת שובל. בימוי: זכריה טובי

ארה"ב – הצגה אחת בוויל' גייט, ניו יורק .

הצגה אחת בסטנהופ הוטל: במעמד הגברת לאה רבין – אירוע התרמה.

יוני 1994 - ניו יורק.

ניו ג'רסי. – הצגה אחת.

דטרויט. – הצגה אחת.

וושינגטון - שגרירות ישראל – הצגה אחת.

פברואר 1995 – סיבוב בארה"ב

אוקטובר 1994 פילדלפיה.

פברואר 1995: לוס אנג'לס – הצגות בערב התרמה לנשים מכות ובואינברסיטת לוס אנג'לס

סאן פרנסיסקו; אוניברסיטת סנטה אווניברסיטת ברקלי,

אוניברסיטת סאן פרנסיסקו ומרכז הקהילה היהודית.

מאי 1995 ניו יורק-פתיחת תערוכת האקספו.

נובמבר 1995:תיאמי, ננטווייל, אולנדג', וושינגטון, ורג'יניה, ניו יורק-לינקולן סנטר

אנגליה - נובמבר 1994 - פסטיבל מנצ'סטר.

בלגיה -דצמבר 1995 - פסטיבל השלום.

ארה"ב - אפריל 1996 - שיקגו, לוס אנג'לס.

"**נשות טרויה**"

עפ"י אוריפידס. בימוי יוקיו נינאגואה.

יפן - קו - פרודוקציה ישראל - יפן, התיאטרון הקאמרי עם תיאטרון המטרופולין טוקיו, במסגרת ציון 20 שנה ליחסים הדיפלומטיים ישראל-יפן.דצמבר-ינואר 2013-2012.

טוקיו - אחת עשרה הצגות

תל אביב, הקאמרי – שבונה הצגות.

"**סטמפניו**"

עפ"י שלום עליכם. עיבוד ובימוי: עדנה מזי"א ויחזקאל לרוב.

הודו – ניו דלהי 2012 – התיאטרון הישראלי הראשון שמופיע בהודו.

ההופעה במסגרת חגיגות 20 שנה ליחסים הדיפלומטיים בין הודו לישראל. שתי הצגות במסגרת פסטיבל אומנויות הבמה של הודו.

"**סיפור משפחתי**"

מאת: עדנה מזי"א. בימוי: עמרי ניצן.

גרמניה - התיאטרון העירוני של היידלברג, בבון שאושפילהאוס ובתיאטרון הלאומי של וויימר, אפריל 1997. שלוש הצגות בשלוש ערים שונות.

"**סיראנו דה ברור'ק**"

מאת: אדמון רוסטאן

בימוי: גלעד קמחי

בייג'נג סין 3 הצגות אוגוסט 2015

"**עד ראה**"

מאת: יהושע סובול. בימוי: פאולוס מנקר

גרמניה - פסטיבל היידלברג, הפסטיבל הבינלאומי לאומנויות הבמה, היידלברג מאי 2005

פסטיבל וייסבאדן הבינ"ל לתיאטרון 2005

שטוטגרט – התיאטרון העירוני.

המבורג – טאליק תיאטר – התיאטרון העירוני.

בימוי: עמרי ניצן

"**פלונטר**"

מאת: יעל רוך בשיתוף השחקנים. בימוי: יעל רוך

1. **דרום אפריקה** - פסטיבל קייפטאון לאומנויות הבמה, מארס 2006 – פעם ראשונה שתיאטרון ישראלי מופיע בדרום אפריקה.

2. **גרמניה** - פסטיבל בינלאומי לאמנויות הבמה בווייסבאדן, מאי 2006

דיסלדורף שאושפילהאוס,מאי 2006

3. **גרמניה** - פסטיבל SETT בתיאטרון הטריבונה, שטוטגרט יוני 2006

4. **דרום קוריאה** - פסטיבל סיאול לאומנויות הבמה אוקטובר 2006 - פעם ראשונה שתיאטרון ישראלי מופיע בדרום קוריאה.

5. **גרמניה** - התיאטרון העירוני של דרדן, מארס 2007

פסטיבל FIND בשאובינה, ברלין, מארס 2007

6. **רומניה** - התיאטרון הלאומי של בוקרשט, מאי 2007 –

הפסטיבל הבינ"ל של בוקרשט.

7. **ספרד** - פסטיבל לאומנויות הבמה, סלמנקה, יוני 2007 – שתי הצגות

8. **גרמניה** - פסטיבל לאומנויות הבמה, לוודינגסהאפן, אוקטובר

2007 – שתי הצגות

9. **גרמניה** - שבוע תרבות ישראל, התיאטרון באולם, אפריל 2008 – שתי הצגות

10. **בריטניה** - הברביקן סנטר, לונדון פברואר 2009 – שש הצגות.

"**פליישר**"

מאת: יגאל אבן אור. בימוי: עמית גזית.

ארה"ב – ניו יורק, פסטיבל הבינלאומי בברוקלין אקדמי אוף מיוזיק BAM מאי 1995

"**צחוק של עכברוש**"

מאת: נאוה סמל ואלה שריף. בימוי: עודד קוטלר

1. **פולין** - התיאטרון העירוני של וארשה, דרמטיציני, מאי 2006 – שתי הצגות

2. **רומניה** - פסטיבל סיבוי לאמנויות הבמה, יוני 2008

3. **רומניה** - התיאטרון הלאומי של בוקרשט, יוני 2008

"**קומדיה של טעויות**"

מאת: ויליאם שייקספיר. בימוי: עמרי ניצן.

הונגריה - בודפשט התיאטרון הלאומי של בודפשט,ויקסנהאוז אפריל 1997

אוסטריה - וינה בורגתיאטר, וינה,אפריל 1997

"**רצח**"

מאת חנוך לוין בימוי: עמרי ניצן

1. **איטליה** - פסטיבל פארמה הבינ"ל, אוקטובר 1998 – במסגרת חגיגות 50 שנה למדינת ישראל.

2. **גרמניה** - היידלברג - התיאטרון העירוני. בון – שאושפילהאוס. ויימאר - התיאטרון הלאומי.

ספטמבר 1999 – שלוש הצגות בשלוש ערים.

"**שיינדלה**"

מאת: אמנון לוי ורמי דנון. בימוי: רמי דנון.

ארגנטינה - תיאטרון סן מרטין, בואנוס איירס נובמבר 1995

מטרת המסע: הרמת המורל לאחד שני הפיגועים הקשים כנגד הקהילה היהודית ועשרירות ישראל בבואנוס איירס.

היוזמה הייתה של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין ויל'. אורנה פורת יוצאת במסע הסבור ויח"צ על 10 ימים בארגנטינה בגרמנית, יידיש ואנגלית. בנוסף מתארכת משלחת הקאמרי במשך נשיא ארגנטינה, קרלוס מנם ומתקבלת על ידי הנשיא כמוחה מיוחדת לקאמרי ולמשפחת רבין.

"**אשה בורחת מבשורה**"

עפ"י ספרו של **דוד גרוסמן** | מחזה ובימוי: **חנוך שניר** ארה"ב יוני 1997 פסטיבל לינקולן סנטר יולי 2017

"**פתאום דפיקה בדלת**" עפ"י סיפורים של **אתגר קרת** ארה"ב וושינגטון תיאטרון קלריס סמית וניו יורק באקדמיה למוסיקה BAM דצמבר 2017

"**סוס אחד נכנס לבר**" עפ"י ספרו של **דויד גרוסמן**

סלובקיה ברטיסלבה בתיאטרון הלאומי

קראטישה זאגרב בתיאטרון Z/K/M ינואר 2018

GIGI משיקה את הדור החדש של חומצה היאלורונית הממלאת קמטי הבעה תוך ימים

- משלב 4 פטנטים בינלאומיים
- מעניק נפח, מילוי ומיצוק לקמטי הבעה.
- תוצאות נראות לעין תוך ימים!
- יעילות לטווח ארוך בזכות מנגנון שחרור איטי
- שימוש בחומרי גלם אורגניים בעלי תו תקן אירופאי

3D HYALU FILL

60 GIGI Anniversary

www.gigi.co.il

מוצרי מעבדות GIGI ניתן להשיג רק לאחר אבחון והתאמה אצל קוסמטיקאיות וקליניקות מוסמכות בלבד.

עור יבש במיוחד
קוק לטיפול מיוחד

חדש!

Créma®

סדרת קרמה לחות מוגברת לעור יבש במיוחד

המים החמים נעשים לגוף, אך מיבשים את העור. לכן יצרנו בשבילך את **קרם הרחצה לחות מוגברת**, שמעשיר את העור בלחות **כבר בזמן המקלחת**. לאחר הרחצה מומלץ להשתמש גם ב**קרם גוף לחות מוגברת**, לתוספת רכות ולחות ל-24 שעות.

- ✓ עשיר בלחות להזנה עמוקה
- ✓ מועשר בחמאת שיאה
- ✓ מתאים לעור רגיש

מוצרי קרמה לר נוטו על בעלי חיים | www.crema.co.il

טל: 03-6061900 | פקס: 03-6060950 | קופות: 03-6262900/960
דואר אלקטרוני: info@cameri.co.il | www.cameri.co.il

מנהל כללי: רן גואטה
מנהל אמנותי: עמרי ניצן

זוכה פרס ישראל
הקאמר
התיאטרון של תל-אביב

בכורה

רומיאו ואמא

בכורה

מחוסה רבה על לא דבר

בכורה

אותלו

בכורה

הילד חולם

שורת המקלה

מחזמר

אגדת דשא

מחזמר

המורדים

מחזמר

פשוט לאהוב

מצחיקונת

ציד המכשפות

סוס אחד נכנס לבר

הזאבים

פתאום דפיקה בדת

החדר האחורי

תמונות מחיי נישואין

על האש

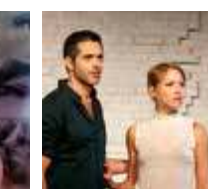
אשה בורחת מבשורה

איסמעיליה

שלוש אחיות

טרור

אויב הציבור

אשכבה

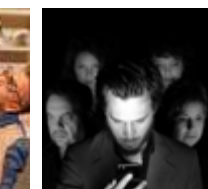
עוז לי גוז לי

כטוב בעיניכם

רשיון לחיים

יהודים רעים

קרומ

SURF ALL THE WAY TO THE USA.

Wi-Fi available on all nonstop flights from Tel Aviv to New York JFK.

For more information please contact your travel agent, call Delta Air Lines on 03-5138000 or visit DELTA.COM

KEEP CLIMBING
DELTA SKYTEAM

© 2016 Delta Air Lines, Inc. Terms and conditions at delta.com/wifi.

עשו מנוי להצגות הטובות ביותר בישראל 1-700-707-990

בראבו

בנק הפועלים חוגג עם התיאטרון הקאמרי 74 שנות יצירה
אנו גאים לתרום לאמנות הבמה בישראל במסגרת פעילותנו למען הקהילה